

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mahallesi Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak İş Merkezi No: 27 Kat: 2-3-4
Daire: 54-57-59
34485 Sarıyer
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920
Mersis no: 0-4350-3032-6000017

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi Genel Kurulu'na,

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2022 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiştir bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle, gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit denetim konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konuları	Kilit denetim çalışmalarının belirlenmesindeki hususlar
Sözleşmelere ilişkin hasılatın muhasebeleştirilmesi	
Hasılat, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat" hükümleri uyarınca, işlem bedeli üzerinden finansal tablolara yansıtılmaktadır. İşlem bedeli, işletmenin, üçüncü şahıslar adına tahsil edilen tutarlar hariç, taahhüt ettiği malı müşteriye devretmesi karşılığında hak etmeyi beklediği bedeldir. Şirket, mal ve hizmetlerin kontrolünü müşterilere devrettiği zaman ilgili tutarı hasılat olarak finansal tablolara yansıtılmaktadır. Grup'un performansının değerlendirilmesinde, hasılat en önemli göstergedir. Hasılat, yıl içinde uygulanmış olan stratejilerin sonuçlarının değerlendirilmesi ve performans takibi açısından ciddi öneme sahip olup, 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren hesap dönemine ait kâr veya zarar ve kapsamlı gelir tablosu açısından en önemli finansal tablo kalemi olması nedeniyle denetimimiz açısından kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir. Grup'un müşteri sözleşmelerinden hasılatla ilgili uyguladığı muhasebe politikalarına ilişkin bilgiler Dipnot 2.3 ve Dipnot 19'da açıklanmıştır.	Hasılatın denetimi ile ilgili aşağıdaki prosedürler uygulanmıştır: - Satış süreçlerinin anlaşılması ve süreçlere ilişkin kontrollerin tasarımının değerlendirilmesi, - Hasılatın muhasebeleştirilmesine yönelik Şirket yönetiminin uyguladığı muhasebe politikalarının TMS'ye uygunluğunun değerlendirilmesi, - Finansal tablolara kaydedilen hasılatın beklenen seviyelerde olup olmadığına ilişkin olarak analitik prosedürlerin uygulanması, - Satış faturalarının doğruluğuna ilişkin örneklem yöntemiyle testlerin yapılması ve bu faturaların sevk irsaliyeleri ile eşleştirilmesi, - Örneklem yöntemiyle seçilmiş olan faturalardaki ürünlere ilişkin kontrolün müşteriye devir olduğunun test edilmesi, - Sevkiyat belgelerinden örneklem yoluyla yapılan seçimlerin muhasebe kayıtları ve ilgili faturalar ile eşleştirilerek hasılatın tamlığının test edilmesi, - Örneklem yöntemi seçilen ticari alacak bakiyeleri için müşterilerden doğrulama mektupları alınması ve alınan cevapların muhasebe kayıtları ile uyumunun kontrol edilmesi.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Kilit denetim konuları	Kilit denetim çalışmalarının belirlenmesindeki hususlar
Garanti karşılığı 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Dipnot 15’de açıklandığı üzere, ürün garantileri ile ilgili olarak konsolide finansal tablolara yansıtılan karşılık 671.541 bin TL tutarındadır. Ürün garanti karşılığı tutarı, ürün satışı sonrasında gelecek dönemdeki parça maliyetlerinin tahminleri, işçilik giderlerinin tahminleri ve geçmiş dönemlere ait garanti kullanım oranları baz alınarak konsolide finansal tablolara yansıtıldığından, uygun karşılık tutarının belirlenmesi önemli varsayımlar içermektedir.	Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak garanti kapsamında yer alan ürünlere ait karşılık çalışması Grup yönetiminden temin edilmiştir. Çalışmada yer alan son üç yıla ait geçmiş dönem garanti kapsamındaki kullanımlar, muhasebe kayıtlarında bulunan tutarlar ile karşılıklı olarak kontrol edilmiş olup, yedek parça satış fiyatları ile çalışmada kullanılan birim satış fiyatları da kontrol edilmiştir. Ek olarak satış maliyetlerinin parçası olan işçilik giderleri ile ilgili Grup yönetimi tarafından kullanılan varsayımlar değerlendirilmiştir. İşletme kaynak planlaması (ERP) tarafından hesaplanan ürün garanti karşılığı tutarının Grup politikaları ile uyumu incelenmiş olup ERP çalışması sonrasında yapılan marj düzeltmeleri ve bu düzeltmelerin nedenleri ile ilgili olarak Grup yönetimiyle görüşülmüştür. Buna ek olarak, Dipnot 15’ te Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TMS 37 kapsamında tarafımızdan değerlendirmiştir.
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar Dipnot 9’da detayları açıklanan, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar 4.808.586 bin TL tutarındadır. İlgili alacaklara ilişkin değer düşüklüğü bakiyesi, değer düşüklüğü tutarı belirlenmesi sırasında Grup yönetiminin kullandığı değerlendirmelerin detaylı olması ve yönetimin tahmin ve varsayımlarına da bağlı olması nedeniyle denetim çalışmalarımız açısından önem taşımaktadır. Finans sektörü faaliyetlerinden alacakların değer düşüklüğüne uğrama riski olması ve dolayısıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacakların defter değerinin, tahmini geri kazanılabilir değerinden daha yüksek olma ihtimali nedeniyle, denetim riskimiz bulunmaktadır.	Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak, değer düşüklüğüne uğramış finans sektörü faaliyetlerinden alacakları ve gereken karşılıkların tespiti için tasarlanmış önemli kontrollerin operasyonel etkinliğini değerlendirmek için karşılıkların hesaplamasına ilişkin kredinin verilmesi, kayıtlara alınması, gözlemlenmesi ve ödenmesi sürecindeki iç kontroller test edilmiş ve değerlendirilmiştir. Ek olarak, mesleki yorumumuza dayanarak finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardan örneklem seçimi gerçekleştirilmiş ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar içerisinde değer düşüklüğüne ilişkin nesnel bir kanıtın varlığı değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, Dipnot 9 da Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar notunda yer alan açıklamaların TFRS’ler açısından yeterliliği tarafımızdan değerlendirmiştir.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.).
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 2 Şubat 2023 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirketin 1 Ocak - 31 Aralık 2022 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Mehmet Can Altıntaş'tır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Mehmet Can Altıntaş, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 2 Şubat 2023

İÇİNDEKİLER

	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	156
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR ve DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	158
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	169
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	162
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR	163-207
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	163
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	163
NOT 3 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	177
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ	177
NOT 5 FİNANSAL YATIRIMLAR	178
NOT 6 FİNANSAL BORÇLANMALAR	178
NOT 7 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	180
NOT 8 DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR	181
NOT 9 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	181
NOT 10 STOKLAR	182
NOT 11 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	183
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	184
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	186
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	187
NOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	187
NOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	189
NOT 17 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	190
NOT 18 ÖZKAYNAKLAR	190
NOT 19 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	191
NOT 20 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	193
NOT 21 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER	193
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	194
NOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER	194
NOT 24 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	194
NOT 25 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	195
NOT 26 PAY BAŞINA KAZANÇ	197
NOT 27 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	197
NOT 28 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	199
NOT 29 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)	206
NOT 30 BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER	207
NOT 31 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	207

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2022 TARİHİ İTİBARIYLA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>
	Notlar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar:			
Nakit ve nakit benzerleri	4	12.019.197	4.214.726
Finansal yatırımlar	5	-	240
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	27	10.493.480	5.660.932
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	4.462.272	1.481.414
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	3.033.002	2.146.646
Diğer alacaklar	8	285	690
Stoklar	10	3.260.010	2.379.087
Peşin ödenmiş giderler	17	84.501	72.223
Diğer dönen varlıklar	17	32.456	213.590
Toplam dönen varlıklar		33.385.203	16.169.548
Duran varlıklar:			
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	1.775.584	2.235.883
Diğer alacaklar	8	460	332
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	98.095	69.285
Maddi duran varlıklar	12	1.740.643	1.903.864
Kullanım hakkı varlıkları		15.938	5.088
Maddi olmayan duran varlıklar	13	1.512.970	1.920.856
Peşin ödenmiş giderler	17	28.377	22.682
Ertelenmiş vergi varlığı	25	1.818.545	1.145.803
Toplam duran varlıklar		6.990.612	7.303.793
Toplam varlıklar		40.375.815	23.473.341

1 Ocak - 31 Aralık 2022 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar, 2 Şubat 2023 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar Genel Kurul'da onaylanması sonucunda kesinleşecektir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler:			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	585.000	150.000
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	4.485.816	3.988.262
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	27	10.545.143	5.083.471
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	8.456.589	3.684.915
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	283.222	173.105
Diğer borçlar	8	57.031	22.921
Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler	17	53.416	44.205
Devlet teşvik ve yardımları	14	1.067	4.516
Ertelenmiş gelirler	17	105.673	94.784
Dönem kârı vergi yükümlülüğü	25	437.667	50.594
Kısa vadeli karşılıklar	15	807.450	454.575
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		157.582	6.441
Diğer finansal yükümlülükler		93.818	-
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		26.069.474	13.757.789
Uzun vadeli yükümlülükler:			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	1.888.939	3.620.796
Türev araçlar	29	-	2.124
Devlet teşvik ve yardımları	14	1.067	2.135
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	16	1.102.695	347.106
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		2.992.701	3.972.161
Toplam yükümlülükler		29.062.175	17.729.950
Özkaynaklar:			
Ödenmiş sermaye	18	500.000	500.000
Sermaye düzeltme farkları		348.382	348.382
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(700.303)	(149.799)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları		(1.135.543)	(1.894.105)
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler		715.678	398.178
Geçmiş yıllar kârları		3.023.235	3.259.419
Net dönem kârı		8.562.191	3.281.316
Toplam özkaynaklar		11.313.640	5.743.391
Toplam kaynaklar		40.375.815	23.473.341

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>
	Notlar	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021
Hasılat	19	65.545.354	29.684.305
Satışların maliyeti (-)	19	(53.536.714)	(24.065.233)
Ticari faaliyetlerden brüt kâr		12.008.640	5.619.072
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı		1.247.529	828.704
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)		(937.114)	(619.313)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kâr		310.415	209.391
Brüt kâr		12.319.055	5.828.463
Genel yönetim giderleri (-)	20	(813.298)	(510.139)
Pazarlama giderleri (-)	20	(1.386.214)	(596.791)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(368.513)	(126.527)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	5.567.413	2.918.260
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(6.388.577)	(3.417.547)
Esas faaliyet kârı		8.929.866	4.095.719
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	23	84.346	38.455
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı		9.014.212	4.134.174
Finansman gelirleri	24	3.544.616	3.331.176
Finansman giderleri (-)	24	(3.996.597)	(3.953.134)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi kârı		8.562.231	3.512.216
Dönem vergi geliri/(gideri)		(40)	(230.900)
- Dönem vergi gideri (-)	25	(761.698)	(113.178)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	25	761.658	(117.722)
Dönem kârı		8.562.191	3.281.316
Dönem kârının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		8.562.191	3.281.316
Pay başına kazanç (Kr)	26	17,12	6,56

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ**31 ARALIK 2022 TARİHİ İTİBARIYLA****KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2022	1 Ocak – 31 Aralık 2021
Dönem kârı		8.562.191	3.281.316
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	16	(688.130)	(85.181)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi	25	137.626	17.326
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
- Nakit akış riskinden korunma kazançları/(kayıpları)	2	985.104	(585.153)
Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi	25	(226.542)	146.472
Diğer kapsamlı gelir/(gider)		208.058	(506.536)
Toplam kapsamlı gelir		8.770.249	2.774.780
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		8.770.249	2.774.780

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

			Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları
1 Ocak 2021 bakiyesi	500.000	348.382	(81.944)
Transferler	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(67.855)
Temettüler	-	-	-
31 Aralık 2021 bakiyesi	500.000	348.382	(149.799)
1 Ocak 2022 bakiyesi	500.000	348.382	(149.799)
Transferler	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(550.504)
Temettüler	-	-	-
31 Aralık 2022 bakiyesi	500.000	348.382	(700.303)

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Kâr veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Birikmiş kârlar			
Nakit akış riskinden korunma kayıpları	Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar kârları	Net dönem kârı	Özkaynaklar toplamı
(1.455.424)	369.326	3.004.101	1.784.170	4.468.611
-	136.714	1.647.456	(1.784.170)	-
(438.681)	-	-	3.281.316	2.774.780
-	(107.862)	(1.392.138)	-	(1.500.000)
(1.894.105)	398.178	3.259.419	3.281.316	5.743.391
(1.894.105)	398.178	3.259.419	3.281.316	5.743.391
-	317.500	2.963.816	(3.281.316)	-
758.562	-	-	8.562.191	8.770.249
-	-	(3.200.000)	-	(3.200.000)
(1.135.543)	715.678	3.023.235	8.562.191	11.313.640

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOLARI

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2022	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2021
	Notlar		
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		12.151.544	2.679.899
Dönem kârı		8.562.191	3.281.316
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		2.551.060	2.329.659
- Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	21	1.518.821	1.199.120
- Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler	11, 23	(28.810)	(285)
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	7, 9	6.342	12.333
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	24	(776.899)	(297.041)
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler, net	10	98.457	(4.676)
- Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	23	(55.536)	(38.170)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	16	145.189	51.303
- Dava karşılığı ile ilgili düzeltmeler, net	15	1.534	3.289
- Garanti karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15, 20	503.201	245.584
- Diğer karşılıklarla ilgili düzeltmeler	15	50.972	20.353
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	24	99.804	112.006
- Vergi gideri/(geliri) ile ilgili düzeltmeler	25	40	230.900
- Vadeli alımlardan ve satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri, net	22	(133.603)	(27.573)
- Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		2.176.662	1.613.731
- Nakit ve nakit benzerlerinden kaynaklanan kur farkları ile ilgili düzeltmeler		(1.055.114)	(791.215)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		1.693.482	(2.700.119)
- Stoklardaki azalışlar/(artışlar) ile ilgili düzeltmeler		(979.380)	(850.445)
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki azalış/(artış)		(23.292)	513.943
- İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki azalış/(artış)		(4.832.548)	(1.611.593)
- Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış/(artış)		277	(687)
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış/(azalış)		4.771.674	212.799
- İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış/(azalış)		2.637.304	547.351
- Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerdeki artış ile ilgili düzeltmeler		9.211	7.908
- Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki azalış/(artış)		(431.994)	(1.534.964)
- Peşin ödenmiş giderlerdeki (artış)/azalış		(17.973)	25.624
- Ertelenmiş gelirlerdeki artış/(azalış)		10.889	49.995
- Devlet teşvik ve yardımlarındaki (azalış)		(4.517)	(4.516)
- Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış/(artış)		166.766	(87.130)
- Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış		389.189	36.748
- Türev yükümlülüklerdeki artış/(azalış)		(2.124)	(5.152)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		12.806.733	2.910.856
- Vergi ödemeleri		(374.627)	(59.046)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16	(77.730)	(39.021)
- Diğer nakit çıkışları	15	(202.832)	(132.890)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(153.871)	(760.779)
- Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12	(421.802)	(379.788)
- Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		73.810	59.809
- Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(540.668)	(742.403)
- Finansal yatırımlardaki azalış/(artış)	5	240	762
- Alınan faiz		734.549	300.841
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(5.377.231)	(2.741.618)
- Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		4.458.275	2.913.480
- Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	6	(6.445.098)	(4.037.524)
- Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	6	(6.698)	(7.101)
- Ödenen temettüller		(3.200.000)	(1.500.000)
- Ödenen faiz		(97.144)	(110.473)
- Diğer nakit girişleri/çıkışları (Bloke mevduat değişimi)		(86.566)	-
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış)/artış		6.620.442	(822.498)
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		1.055.114	791.215
Nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış)/artış		7.675.556	(31.283)
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		4.195.952	4.227.235
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	11.871.508	4.195.952

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

1968 Yılında Türk-İtalyan ortaklığıyla kurulan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ("Şirket" veya "Tofaş") faaliyet konusu binek oto ve hafif ticari araç üretimi, ithalatı ve satışlarıdır. Koç Holding A.Ş. ("Koç Holding") ve FCA Italy S.p.A (Stellantis)'in ortak yönetiminde ve kontrolünde olan Tofaş ayrıca kendi otomobillerinde kullanılan çeşitli otomobil yedek parçaları da üretmektedir. Şirket'in Genel Müdürlük adresi Büyükdere Cad. No:145 Zincirlikuyu Şişli-İstanbul'dur. Üretim yapıldığı fabrikası ise Bursa'da bulunmaktadır. Tofaş, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlı olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'na ("İMKB") 1991 yılında kote edilmiştir ve hisse senetleri halen Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir.

Fiat Chrysler Automobiles, 2019 yılı sonunda PSA Grubu ile her iki şirketin %50 paya sahip olacağı bir birleşme anlaşması imzalamıştır. 2021 yılının Ocak ayında yürürlüğe giren birleşmeyle kurulan yeni şirket, Stellantis N.V. olmuştur.

Şirket, ticari faaliyetlerinin önemli bir kısmını Koç Topluluğu ve Stellantis Grubu Şirketleri ile gerçekleştirmektedir (Not 27).

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Şirket'in konsolidasyona tabi tutulmuş bağlı ortaklıkları aşağıda yer almaktadır:

Şirket ismi	Faaliyet alanı	Şirket'in ortaklık payı (%)	
		31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş. ("KFK")	Tüketici finansmanı	100	100
Fer Mas Oto Ticaret A.Ş.	Otomobil ve yedek parça ticareti	100	100
Koç Fiat Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş.	Sigortacılık hizmetleri	100	-

Bundan böyle konsolide finansal tablolarda Tofaş ve konsolide edilmiş bağlı ortaklıkları "Grup" olarak adlandırılacaktır.

Grup'un kategorileri itibarıyla dönem içinde çalışan personel sayısı aşağıdaki gibidir:

	Ortalama		Dönem Sonu	
	1 Ocak - 31 Aralık 2022	1 Ocak - 31 Aralık 2021	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Saat ücretli	4.637	5.083	4.498	4.955
Aylık ücretli	1.492	1.502	1.514	1.527
	6.129	6.585	6.012	6.482

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

2.1.1 Uygulanan finansal raporlama standartları

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TFRS") esas alınmıştır. Ayrıca KGGK tarafından 4 Ekim 2022 tarihinde yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Şirket ve Türkiye'de kayıtlı olan Bağlı Ortaklıkları muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen türev araçlar ile yatırım amaçlı gayrimenkuller dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Standardına göre, fonksiyonel para birimi yüksek enflasyonlu bir ekonominin para birimi olan işletmeler finansal tablolarını raporlama dönemi sonundaki paranın satın alma gücüne göre raporlar. TMS 29, bir ekonominin yüksek enflasyonlu bir ekonomi olduğuna işaret edebilecek özellikleri tanımlamaktadır. Aynı zamanda, TMS 29'a göre bir yüksek enflasyonlu ekonominin para biriminde raporlama yapan tüm işletmelerin bu Standardı aynı tarihten itibaren uygulaması gerekmektedir. Bu nedenle, TMS 29'da belirtildiği üzere Ülke genelinde uygulamada tutarlılığı sağlamak amacıyla Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yapılacak açıklamayla tüm işletmelerin aynı anda TMS 29'u uygulamaya başlayacağı beklenmektedir. Ancak, 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren hesap dönemine ait finansal tablolarda TMS 29 kapsamında bir düzeltme yapıp yapılmayacağına yönelik KGGK bir açıklamada bulunmamıştır. Bu nedenle, 31 Aralık 2022 tarihli finansal tablolarda TMS 29 uygulanmamış ve enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır.

İşletmenin sürekliliği

Grup, konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli konsolide finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.1.3 Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Grup'un fonksiyonel ve raporlama para birimi Türk Lirası'dır ("TL"). Yabancı para işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihinde geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan bu kur farkı geliri veya gideri konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

2.1.4 Uygulanan konsolidasyon esasları

Bağlı ortaklıklar, Grup'un kontrolünün olduğu şirketlerdir. Grup, bir işletme ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığında veya bu getirilere hakkı olduğunda ve bu getirileri işletmenin faaliyetlerini yönetmek üzere kullandığı gücü ile değiştirme yeteneği olduğundan, bu işletmeyi kontrol eder. Bağlı ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilirler ve kontrolün ortadan kalktığı tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamından çıkarılırlar. Grup içi işlemlerde bakiyeler ve grup şirketleri ile yapılan işlemlerden doğan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar da dahil olmak üzere tüm kâr ve zararlar elimine edilir. Gerekli olduğunda, bağlı ortaklıklar tarafından bildirilen tutarlar, Grup'un muhasebe politikalarına uyumlu olması için düzenlenmiştir.

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, raporlama dönemi tarihi itibarıyla vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Konsolide finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

- Grup, garanti karşılığını her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmektedir. Karşılık hesaplanırken garantiye konu araç adedi, garanti süresi ve geçmişte oluşan garanti taleplerine dayanarak geleceğe ilişkin varsayımlar yapılmaktadır. 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıl içerisinde, 503.201 TL tutarında (31 Aralık 2021: 245.584 TL) garanti karşılığı gideri muhasebeleştirilmiştir (Not 15).
- Grup'un bağlı ortaklığı KFK, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Değer düşüklüğü ve tahsil edilememe riski, bireysel olarak önemli olan her bir kredi için ayrı hesaplanmaktadır. Konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için 32.580 TL tutarında genel kredi karşılığı ayırmıştır (31 Aralık 2021: 31.019 TL) (Not 9).
- Kıdem tazminatı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve personel devir hızı gibi aktüeryal varsayımlar kullanılarak belirlenmektedir. Tahminler, bu uzun vadeli planlar nedeniyle ortaya çıkan önemli belirsizlikleri içermektedir.
- Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Grup Hukuk Müşaviri ve uzman görüşleri alınarak Grup yönetimi tarafından değerlendirilir. Grup yönetimi en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.
- Stok değer düşüklüğü hesaplanırken stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değerlerin maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.
- Yatırım amaçlı gayrimenkuller gerçeğe uygun değer yöntemi kullanılarak finansal tablolara yansıtılmaktadır. Gerçeğe uygun değerler, akredite edilmiş SPK nezdinde linsanslı bir bağımsız gayrimenkul değerleme kuruluşu tarafından gerçekleştirilen yıllık değerlemeye göre belirlenir.
- Grup yönetimi, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömrünü belirlemede teknik personelin deneyimlerine dayanan bazı önemli varsayımlarda bulunmuştur.
- Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerleri ve matrahları arasındaki geçici farklılıklar için büyük ölçüde kullanılmakta olan vergi oranları kullanılarak kayda alınmıştır. Mevcut kanıta dayanarak, ertelenmiş vergi varlıklarının tamamının veya bir kısmının nakde dönüştürülebilecek veya dönüştürülemeyecek olmasının muhtemel olduğu değerlendirilmiştir. Dikkate alınan ana etkenler arasında gelecek dönem gelirleri potansiyeli, önceki yıllardan biriken zararlar, gerek olması halinde uygulamaya sokulacak olan vergi planlama stratejileri ve ertelenmiş vergi varlığını nakde dönüştürmek için kullanılabilecek gelirin niteliği yer almaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları (Devamı)

- İ) Grup, geliştirme faaliyetleri sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkları yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda almaktadır:
- maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması,
 - maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
 - maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
 - varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
 - maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve diğer kaynakların olması, ve
 - varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilmemektedir. Grup, devam eden geliştirme harcamalarını aktifleştirmekte ve bu aktifleştirilen varlıklara ilişkin ilgili varlığın takip eden dönemlerde faydalı ömrü boyunca Şirket'in gelirlerini arttıracak veya maliyetlerini azaltacak bir etki yaratıp yaratmadığını ve yıllık olarak değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirmektedir. 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 itibarıyla aktifleştirilen geliştirme giderlerine dair değer düşüklüğü tespit edilmemiştir (Not 13).

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

İ) 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 3 Değişiklikleri – Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara İlişkin Değişiklik

KGK, Temmuz 2020'de TFRS İşletme Birleşmeleri standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklik, TFRS 3'ün gerekliliklerini önemli şekilde değiştirmeden, Kavramsal Çerçevenin eski versiyonuna (1989 Çerçeve) yapılan atfı Mart 2018'de yayımlanan güncel versiyona (Kavramsal Çerçeve) yapılan atıfla değiştirmek niyetiyle yapılmıştır. Bununla birlikte, iktisap tarihinde kayda alma kriterlerini karşılamayan koşullu varlıkları tanımlamak için TFRS 3'e yeni bir paragraf eklemiştir. Değişiklik, ileriye yönelik olarak uygulanmaktadır.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 16 Değişiklikleri – Kullanım amacına uygun hale getirme

KGK, Temmuz 2020'de, TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklikle birlikte, şirketlerin bir maddi duran varlığı kullanım amacına uygun hale getirirken, üretilen ürünlerin satışından elde ettikleri gelirlerin, maddi duran varlık kaleminin maliyetinden düşülmesine izin vermemektedir. Şirketler bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyetleri artık kâr veya zararda muhasebeleştirecektir. Değişiklikler geriye dönük olarak, yalnızca işletmenin değişikliği ilk uyguladığı hesap dönemi ile karşılaştırmalı sunulan en erken dönemin başlangıcında veya sonrasında kullanıma sunulan maddi duran varlık kalemleri için uygulanabilmektedir.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS 37 Değişiklikleri – Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler-Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri

KGK, Temmuz 2020'de, TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. TMS 37'de yapılan bu değişiklik, bir sözleşmenin ekonomik açıdan "dezavantajlı" mı yoksa "zarar eden" mi olup olmadığının değerlendirilirken dikkate alınacak maliyetlerin belirlenmesi için yapılmıştır ve 'direkt ilgili maliyetlerin' dahil edilmesi yaklaşımının uygulanmasını içermektedir. Değişiklikler, değişikliklerin ilk kez uygulanacağı yıllık raporlama döneminin başında (ilk uygulama tarihi) işletmenin tüm yükümlülüklerini yerine getirmede sözleşmeler için ileriye yönelik olarak uygulanmaktadır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2018-2020 Dönemi

KGK tarafından, Temmuz 2020'de "TFRS standartlarına ilişkin Yıllık İyileştirmeler/2018-2020 Dönemi", aşağıda belirtilen değişiklikleri içerek şekilde yayınlanmıştır:

- *TFRS 1- Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulanması - İlk Uygulayan Olarak İştirak*: Değişiklik, bir bağlı ortaklığın, ana ortaklık tarafından raporlanan tutarları kullanarak birikmiş yabancı para çevrim farklarını ölçmesine izin vermektedir. Değişiklik ayrıca, iştirak veya iş ortaklığına da uygulanır.
- *TFRS 9 Finansal Araçlar- Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması için %10 testinde dikkate alınan ücretler*: Değişiklik, bir işletmenin yeni veya değiştirilmiş finansal yükümlülük şartlarının, orijinal finansal yükümlülük şartlarından önemli ölçüde farklı olup olmadığını değerlendirirken dikkate aldığı ücretleri açıklığa kavuşturur. Bu ücretler, tarafların birbirleri adına ödedikleri ücretler de dahil olmak üzere yalnızca borçlu ile borç veren arasında, ödenen veya alınan ücretleri içerir.
- *TMS 41 Tarımsal Faaliyetler - Gerçeğe uygun değer belirlenmesinde vergilemeler*: Yapılan değişiklik ile, TMS 41 paragraf 22'deki, şirketlerin TMS 41 kapsamındaki varlıklarının gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde vergilemeler için yapılan nakit akışlarının dikkate alınmamasına yönelik hükmü kaldırmıştır.

Söz konusu değişikliklerin/iyileştirmelerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28 Değişiklikleri: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 - Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de kârın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir. TFRS 17, 1 Ocak 2023 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 1 Değişiklikleri- Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

Ocak 2021 ve Ocak 2023'de KGK, yükümlülüklerin kısa ve uzun vadeli sınıflandırılmasına yönelik esasları belirlemek üzere TMS 1'de değişiklikler yapmıştır. Ocak 2023'de yapılan değişikliklere göre, işletmenin bir yükümlülüğü ödemeyi erteleme hakkı, raporlama döneminden sonraki bir tarihte kredi sözleşmesi şartlarına uygunluk sağlamasına bağlıysa, raporlama dönemi sonu itibarıyla söz konusu yükümlülüğü erteleme hakkı bulunmaktadır (raporlama dönemi sonunda ilgili şartlara uygunluk sağlamıyor olsa bile). Kredi sözleşmesinden doğan bir yükümlülük uzun vadeli olarak sınıflandırıldığında ve işletmenin ödemeyi erteleme hakkı 12 ay içinde kredi sözleşmesi şartlarına uygunluk sağlamasına bağlı olduğunda, Ocak 2023 değişiklikleri işletmelerin çeşitli açıklamalar yapmasını istemektedir. Bu açıklamalar kredi sözleşme şartları ve ilgili yükümlülükler hakkındaki bilgileri içermelidir. Ayrıca, söz konusu değişiklikler, sözleşme şartlarına uyumun raporlama tarihinde ya da sonraki bir tarihte test edilecek olmasına bakılmaksızın, uzun vadeli sınıflama için ödemeyi erteleme hakkının raporlama dönemi sonu itibarıyla bulunması gerektiğini açıklığa kavuşturmuştur. Değişikliklerde, ödemeyi raporlama döneminden sonraki en az on iki ay sonraya erteleme hakkını işletmenin kullanmama ihtimalinin yükümlülüğün sınıflandırılmasını etkilemeyeceği açıkça ifade edilmiştir. Değişiklikler 1 Ocak 2024 tarihinde ya da bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Yapılan değişiklikler TMS 8'e göre geriye dönük olarak uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak değişikliklerden herhangi birini erken uygulayan işletmenin diğer değişikliği de erken uygulaması zorunludur.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (devamı)

TMS 8 Değişiklikleri – Muhasebe Tahminlerinin Tanımı

Ağustos 2021'de KGK, TMS 8'de "muhasebe tahminleri" için yeni bir tanım getiren değişiklikler yayınlamıştır. TMS 8 için yayınlanan değişiklikler, 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikler ve hataların düzeltilmesi arasındaki ayrıma açıklık getirmektedir. Ayrıca, değiştirilen standart, girdideki bir değişikliğin veya bir ölçüm tekniğindeki değişikliğin muhasebe tahmini üzerindeki etkilerinin, önceki dönem hatalarının düzeltilmesinden kaynaklanmıyorsa, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler olduğuna açıklık getirmektedir. Muhasebe tahminindeki değişikliğin önceki tanımı, muhasebe tahminlerindeki değişikliklerin yeni bilgilerden veya yeni gelişmelerden kaynaklanabileceğini belirtmekteydi. Bu nedenle, bu tür değişiklikler hataların düzeltilmesi olarak değerlendirilmemektedir. Tanımın bu yönü KGK tarafından korunmuştur. Değişiklikler yürürlük tarihinde veya sonrasında meydana gelen muhasebe tahmini veya muhasebe politikası değişikliklerine uygulayacak olup erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 1 Değişiklikleri – Muhasebe Politikalarının Açıklanması

Ağustos 2021'de KGK, TMS 1 için işletmelerin muhasebe politikası açıklamalarına önemlilik tahminlerini uygulamalarına yardımcı olmak adına rehberlik ve örnekler sağladığı değişiklikleri yayınlamıştır. TMS 1'de yayınlanan değişiklikler 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. TFRS'de "kayda değer" teriminin bir tanımının bulunmaması nedeniyle, KGK, muhasebe politikası bilgilerinin açıklanması bağlamında bu terimi "önemli" terimi ile değiştirmeye karar vermiştir. 'Önemli' TFRS'de tanımlanmış bir terimdir ve KGK'ya göre finansal tablo kullanıcıları tarafından büyük ölçüde anlaşılmaktadır. Muhasebe politikası bilgilerinin önemliliğini değerlendirirken, işletmelerin hem işlemlerin boyutunu, diğer olay veya koşulları hem de bunların niteliğini dikkate alması gerekir. Ayrıca işletmenin muhasebe politikası bilgilerini önemli olarak değerlendirebileceği durumlara örnekler eklenmiştir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 12 Değişiklikleri – Tek bir işlemde kaynaklanan varlık ve yükümlülüklerle ilişkin ertelenmiş vergi

Ağustos 2021'de KGK, TMS 12'de ilk muhasebeleştirme istisnasının kapsamını daraltan ve böylece istisnanın eşit vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farklara neden olan işlemlere uygulanmamasını sağlayan değişiklikler yayınlamıştır. TMS 12'ye yapılan değişiklikler 1 Ocak 2023'te veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler, bir yükümlülüğe ilişkin yapılan ödemelerin vergisel açıdan indirilebilir olduğu durumlarda, bu tür indirimlerin, finansal tablolarda muhasebeleştirilen yükümlülüğe (ve faiz giderine) ya da ilgili varlık bileşenine (ve faiz giderine) vergi amacıyla ilişkilendirilebilir olup olmadığının (geçerli vergi kanunu dikkate alındığında) bir muhakeme meselesi olduğuna açıklık getirmektedir. Bu muhakeme, varlık ve yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alınmasında herhangi bir geçici farkın olup olmadığının belirlenmesinde önemlidir. Değişiklikler karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında ya da sonrasında gerçekleşen işlemlere uygulanır. Ayrıca, karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında, kiralama ile hizmetten çekme, restorasyon ve benzeri yükümlülüklerle ilgili tüm indirilebilir ve vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi varlığı (yeterli düzeyde vergiye tabi gelir olması koşuluyla) ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü muhasebeleştirilir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 16 Değişiklikleri – Satış ve geri kiralama işlemlerinde kira yükümlülükleri

Ocak 2023'te KGK TFRS 16'ya yönelik değişiklikler yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, elde kalan kullanım hakkıyla ilgili herhangi bir kazanç ya da zarar muhasebeleştirilmesini sağlayacak şekilde, satıcı-kiracı tarafından satış ve geri kiralama işleminden doğan kira yükümlülüklerinin ölçümünde uygulanacak hükümleri belirlemektedir. Bu kapsamda, satıcı-kiracı satış ve geri kiralama işleminin fiilen başladığı tarihten sonra "Kira yükümlülüğünün sonraki ölçümü" başlığı altındaki TFRS 16 hükümlerini uygularken, elde kalan kalan kullanım hakkıyla ilgili herhangi bir kazanç ya da zarar muhasebeleştirmeyecek şekilde "kira ödemeleri"ni ya da "revize edilmiş kira ödemeleri"ni belirleyecektir. Değişiklikler, geri kiralama ortaya çıkan kira yükümlülüğünün ölçümüne yönelik spesifik bir hüküm içermemektedir. Söz konusu kira yükümlülüğünün ilk ölçümü, TFRS 16'da yer alan kira ödemeleri tanımına dahil edilenlerden farklı ödemelerin kira ödemesi olarak belirlenmesine neden olabilecektir.

Satıcı-kiracının TMS 8'e göre güvenilir ve ihtiyaca uygun bilgi sağlayacak muhasebe politikası geliştirmesi ve uygulaması gerekecektir. Değişiklikler 1 Ocak 2024 tarihinde ya da bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Satıcı-kiracı değişiklikleri TFRS 16'nın ilk uygulama tarihinden sonra girdiği satış ve geri kiralama işlemlerine TMS 8'e göre geriye dönük uygular.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, işletmedeki nakit, finansal kuruluşlarda tutulan vadesiz mevduat, orijinal vadeleri üç ay veya üç aydan kısa tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen diğer kısa vadeli yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan yatırımları ve bankalar nezdindeki cari hesapları kapsar.

Finansal varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan" ve "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir.

İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüleri konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

"Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır.

Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.
- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar

Grup'un finans sektörü faaliyetlerinden alacakları etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden muhasebeleştirilmektedir.

Kredi değer düşüklüğü karşılığı

Grup, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Karşılık tutarı, Grup'un kredi risk politikası, mevcut kredi portföyünün yapısı, müşterilerinin mali yapıları ve ekonomik konjoktüre bağlı olarak belirlenmekte ve "Takipteki Krediler" olarak sınıflandırılarak hesaplanmaktadır. Karşılık hesabındaki değişiklikler gerçekleştikleri dönem içerisinde konsolide kâr veya tablosuna yansıtılmaktadır. Yasal prosedürler tamamlandığı ve kredinin tahsil edilemeyeceği kesinleştiği takdirde, ilgili tutarlar hesaplardan silinmekte, silinen krediler ile ilgili tahsilâtlar gelir olarak kaydedilmektedir. Finansman kredilerinin değerlendirilmesi sonucunda belirlenen toplam finansman kredileri karşılığı Grup'un finansman kredileri portföyündeki tahsili şüpheli alacakları kapsayacak şekilde belirlenmektedir.

Grup, alacakların tahsilinde herhangi bir gecikme bulunmasa dahi, alacak tutarları için borçlunun kredibilite değerlendirmelerine ilişkin bütün verileri dikkate alarak, teminat tutarını hesaplamaya dahil etmeksizin, belirlediği oranlarda özel karşılık ayırmaktadır. Grup ayrıca, faiz veya ana paranın tahsilinde gecikme olmayan veya 90 günden daha az gecikme olan alacaklardan doğması beklenen ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararların karşılanması amacıyla, herhangi bir işlemle doğrudan ilgili olmaksızın, karşılık ayırma yöntemini benimsemiş ancak zorunluluk olarak değerlendirmemiştir. Grup, şüpheli hale gelmeyen finansman kredileri için bu kapsamda genel karşılık ayırmaktadır.

Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir. Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlerle kaydedilir. Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kâr/zararları, konsolide kâr veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, Grup'un olağan faaliyetleri için tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması zorunlu ödemeleri ifade etmektedir. Eğer ticari borçların ödenmesi için beklenen süre 1 yıl ya da daha kısa ise (ya da daha uzunsa ancak işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde ise), bu borçlar kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Aksi halde, uzun vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar.

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilirler ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleştirilebilir değer veya maliyet değerinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Maliyet belirleme yöntemi tüm stoklar için aylık ağırlıklı ortalama olup, yarı mamuller ve mamuller üretim maliyetlerinden pay almaktadır. Net gerçekleştirilebilir değer, tahmini satış fiyatından stokları satışa hazır hale getirebilmek için yapılan giderlerle, pazarlama ve satış giderleri düşüldükten sonraki değerdir. Kullanılamaz veya satılamaz durumdaki stoklar için değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir (Not 10).

Türev araçlar

Vadeli döviz sözleşmeleri de dahil olmak üzere türev finansal araçlar, finansal tablolara gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde yine gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Türev finansal araçlarından elde edilecek kâr veya zararların finansal tablolara yansıtılması, türev finansal araçlarının sınıflandırılmasına göre değişmektedir. Türev finansal araçlar her ne kadar Grup'un risk yönetimi çerçevesinde kullanılsalar da riskten korunma muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşıyamaması nedeniyle finansal tablolara ilk olarak alım sırasında oluşan masrafları da içeren gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde de gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Bu enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıplar kâr veya zarar olarak konsolide gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı olmak üzere sermaye iradı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülmürlür. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, raporlama dönemi tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir (Not 11). Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağını belirlenmesi durumunda finansal durum tablosu dışında bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kâr/zarar, oluştukları dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar maliyet değerleri üzerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülerek muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ve varsa değer düşüklüğü karşılıkları ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, konsolide kâr veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi duran varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başlandıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları dönemde gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi duran varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Amortisman tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre amortisman tabi tutulmaktadır (Not 12). Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmaktadır. Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	(Yıl)
Yer altı ve yerüstü düzenleri	33
Binalar	33
Makine ve ekipmanlar	12-33
Taşıtlar	4-10
Demirbaşlar	8-14
Özel maliyetler	5-30

Varlığın değerinin düştüğüne dair bir belirti oluşursa ilgili varlığın net gerçekleştirilir değeri yeniden tahmin edilir, değer düşüklüğü karşılığı konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satışı gerçekleştirmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının raporlama dönemi tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kâr ve zararlar yatırım faaliyetlerden gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Grup bünyesinde yaratılan, üretimi planlanan yeni araçların geliştirilmesine yönelik katlanılan harcamalar hariç, maddi olmayan duran varlıklar aktifleştirilemez ve yapılan harcamalar oluştukları dönem içerisinde giderleştirilirler. Maddi olmayan duran varlıklar tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Aktifleştirilen geliştirme giderleri, ürünün ticari üretiminin başlamasını müteakip tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Maddi olmayan duran varlıklar; taşıdıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değer düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir ve gerekli karşılık ayrılır (Not 13).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kullanım hakkı varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
- (c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup'a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira yükümlülükleri

Grup kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- (c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- (d) Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- (e) Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Grup kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

Grup kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- (a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır, ve
- (b) Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Araştırma ve geliştirme harcamaları

Araştırma harcamaları oluştukları tarihte gider yazılır. Aşağıda belirtilen kriterlere sahip proje harcamaları dışında geliştirme için yapılan harcamalarda, oluştukları dönem içerisinde gider olarak kayıt edilmektedir:

- Ürün ile ilgili maliyetleri net olarak tanımlanabiliyor ve de güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa,
- Ürünün teknik yeterliliği/fizibilitesi ölçülebiliyorsa,
- Ürün satışa sunulacak ya da şirket içerisinde kullanılacaksa,
- Ürün için potansiyel bir pazar mevcutsa, ya da şirket içi kullanılabilirliği ispatlanabiliyorsa,
- Projenin tamamlanabilmesi için yeterli teknik, mali ve diğer gerekli kaynaklar temin edilebiliyorsa.

Yukarıda bahsedilen kriterleri karşılayan geliştirme projelerinin maliyetleri aktifleştirilmektedir ve ilgili proje ömürleri (2 - 13 yıl arasında) doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her rapor tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleşebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Müşteri sözleşmelerinden hasılat

Grup, TFRS 15 "Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı" doğrultusunda hasılatın muhasebeleştirilmesinde aşağıda yer alan beş aşamalı modeli kullanmaktadır.

- Müşteriler ile yapılan sözleşmelerin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki edim yükümlülüklerinin tanımlanması
- Sözleşmelerdeki işlem bedelinin belirlenmesi
- İşlem bedelinin edim yükümlülüklerine dağıtılması
- Hasılatın muhasebeleştirilmesi

Bu modele göre öncelikle müşterilerle yapılan her bir sözleşmede taahhüt edilen mal veya hizmetler değerlendirilmekte ve söz konusu mal veya hizmetleri devretmeye yönelik verilen her bir taahhüdün ayrı bir edim yükümlülüğü olarak belirlenmektedir. Sonrasında ise edim yükümlülüklerinin zamana yayılı olarak mı yoksa belirli bir anda mı yerine getirileceği tespit edilmektedir.

Grup, bir mal veya hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla ilgili satışlara ilişkin edim yükümlülüklerini zamana yayılı olarak yerine getirirse, söz konusu edim yükümlülüklerinin tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek hasılatı zamana yayılı olarak konsolide finansal tablolara alır. Mal veya hizmet devri taahhüdü niteliğindeki edim yükümlülükleri ile alakalı hasılat, mal veya hizmetlerin kontrolünün müşterilerin eline geçtiğinde muhasebeleştirilir.

Grup, satışı yapılan mal veya hizmetin kontrolünün müşteriye devrini değerlendirirken,

- a) Grup'un mal veya hizmete ilişkin tahsil hakkına sahipliği,
- b) müşterinin mal veya hizmetin yasal mülkiyetine sahipliği,
- c) mal veya hizmetin zilyetliğinin devri,
- d) müşterinin mal veya hizmetin mülkiyetine sahip olmaktan doğan önemli risk ve getirilere sahipliği,
- e) müşterinin mal veya hizmeti kabul etmesi koşullarını dikkate alır.

Edim yükümlülükleri

Otomotiv faaliyetleri:

Hasılat, faaliyetler ile ilgili olarak Grup'a ekonomik getiri sağlanmasının muhtemel ve getirinin güvenilir olarak ölçülebilmesinin mümkün olduğu zaman muhasebeleştirilir (Not 19). Hasılat, verilen iskontolar ile katma değer ve satış vergileri düşülerek muhasebeleştirilir. Grup, satılan mal veya hizmetin kontrolünü aynı anda müşteriye devretmekte ve hasılat, edim yükümlülüğü yerine getirildiği an muhasebeleştirilmektedir. Bunun için ayrıca gelirin miktarının güvenilir bir biçimde ölçülmesi gerekmektedir. Hasılat, riskleri ve faydaları devredilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Uzatılmış garanti satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup, ürettiği ürünler için kanunlar tarafından zorunlu kılınan yasal sürelerin bitişinden başlayan dönemler için garanti taahhüdü satışı yapmaktadır. Verilen ek garanti taahhütlerinin fiyatı, satılan ürünlerden ayrı olarak belirlenmekte ve sözleşme içerisinde taahhüt edilen farklı bir hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Grup, uzatılmış garanti satışları nedeniyle verilecek hizmeti ayrı bir edim yükümlülüğü olarak muhasebeleştirmektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için Grup, sözleşme başlangıcında edim yükümlülüğünü zamanla yerine getirip getirmediğini ya da edim yükümlülüğünün zamanın belli bir anında yerine getirip getirmediğini belirler. Grup, uzatılmış garanti satışlarında hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla söz konusu satışlarına ilişkin edim yükümlülüklerini zamanla yerine getirir ve bu edim yükümlülüğünün tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek zamanla hasılatı konsolide finansal tablolara alır. Grup, ürün satışlarından kaynaklanan hasılatı kontrolün müşteriye devrini takiben konsolide finansal tablolarına kaydeder.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Müşteri sözleşmelerinden hasılat (devamı)

Finans sektörü faaliyetleri

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak tahakkuk esasına göre kayıt edilmektedir. Grup tarafından tahsis edilmiş tüketici finansmanı kredilerinin tahsilatı şüpheli duruma düştüğü zaman ilgili faiz gelir tahakkuku kayıtlara yansıtılmaz.

Kredi tahsis ücretleri ise Grup'un müşterilere verilen kredilerinin açılışında tahsil ettiği kredi açılış ücretlerinden oluşmakta ve kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile düşülerek konsolide finansal tablolarda finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar kaleminden netlenerek gösterilmektedir.

Ayrıca, Grup kullandığı kredilere istinaden yapmış olduğu hayat sigortalarına istinaden kredilendirdiği sigorta primlerini sigorta yapan kuruluş ile belli bir plan dahilinde paylaşmaktadır. Grup payına düşen bu sigorta prim gelirleri ise kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile peşin tahsil edilen gelir olarak konsolide finansal tablolarda diğer yükümlülükler altında gösterilmektedir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Borçlanmalar

Borçlanmalar ilk muhasebeleştirme esnasında gerçeğe uygun değerden katlanılan işlem maliyetleri düşülerek muhasebeleştirilirler. Borçlanmalar ilk muhasebeleştirmenin ardından itfa edilmiş maliyetlerinden ölçülürler. Tahsil edilen tutar (işlem maliyetleri düşülmüş) ile geri alınan tutar arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılmak sureti ile dönem süresince kâr veya zarda muhasebeleştirilir. Kredi olanaklarının temininde ödenen ücretler, kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılmasının muhtemel olması durumunda kredinin işlem maliyeti olarak muhasebeleştirilirler. Bu durumda, bu ücretler kredi kullanılıncaya kadar ertelenirler. Kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılacağına muhtemel olduğuna dair bir kanıt bulunmadığında, bu ücretler likidite hizmetinin peşin ödemesi olarak aktifleştirilir ve kredi olanağının ilgili olduğu dönem boyunca itfa edilir (Not 6).

Borçlanma maliyetleri

Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen genel ve özel amaçlı alınmış borçların maliyetleri, ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak, bu varlıkları amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi için gerekli süre boyunca aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlarından işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikli varlıklarla ilgili alınmış harcanması beklenen özel amaçlı borçların geçici olarak nemalandırılması ile kazanılan yatırım geliri, aktifleştirme koşullarını sağlayan borçlanma maliyetlerinden düşülür. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştuğu tarihte giderleştirilir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin aktifleştirme yoktur (31 Aralık 2021: Yoktur).

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Dönem vergi gideri cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi gelir veya gider olarak, verginin doğrudan özkaynak veya diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kâr veya zarar tablosuna kaydedilir. Bu durumda ise, vergi sırasıyla diğer kapsamlı gelirler veya özkaynaklarda muhasebeleştirilir (Not 25).

Cari dönem vergi gideri, Grup'un ve bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Grup, yürürlükte olan vergi kanununun yoruma açık olması durumunda periyodik olarak vergi beyanını değerlendirir ve gerekli görülen durumlarda vergi otoritelerine ödenecek borçlar için provizyon ayrılır.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Grup, vergilendirilebilir geçici farkların kapatılma zamanını kontrol edebilmesi ve geçici farklılığın öngörülebilir bir sürede kapatılmasının muhtemel olmaması durumu haricinde bağlı ortaklıkları ile ilgili tüm vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesaplar.

Grup, ertelenmiş vergi varlığı ile ertelenmiş vergi borcunu ancak ve ancak yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi borçlarına mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi veya ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğünü net gösterme niyeti olan farklı mükelleflerin ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi borcunun yukarıda belirtilen yasal düzenlemeyi yapan vergi idaresi ile aynı olması durumunda mahsup eder.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Gelir tablosuna çalışan giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, bir varlığın maliyetine eklenenler hariç, cari yılda çalışan hizmetlerinden kaynaklanan tanımlanmış fayda yükümlülüğündeki, fayda değişikliği kısıntıları ve ödemelerdeki artışı ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün net değerine ve planlanmış varlığın gerçeğe uygun değerine, iskonto oranı uygulanarak hesaplanmasıyla bulunur. Bu maliyet konsolide kâr veya zarar tablosunda çalışan giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 16).

Pay başına kazanç

Konsolide kâr veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net kârın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini halihazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından ve enflasyon düzeltmesi farkları hesabından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur (Not 26).

Karşılıklar

Karşılıklar, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumlarında ayrılmaktadır (Not 15). Gelecek dönemlerde oluşması beklenen faaliyet zararları için karşılık ayrılmaz.

Karşılık tutarı, paranın zaman değerine ilişkin mevcut piyasa değerlendirmelerini ve borca özgü riskleri yansıtan vergi öncesi oranlar kullanılarak yükümlülüğü yerine getirilmesi için tahmin edilen giderlerin bugünkü değeri olarak ölçülür. Karşılık tutarında zamanın geçmesinden kaynaklanan artış faiz gideri olarak kaydedilir.

Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtabilecek şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

Garanti giderleri karşılığı

Grup, yurtiçinde satılan araçlar için satış tarihini takip eden belirli bir süre boyunca ücretsiz bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Grup'un ihraç satışları garanti kapsamında değildir. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir. Grup'un ilave garanti süresi sağlayan sigorta poliçesi satışlarından kaynaklanan önemli bir yükümlülüğü bulunmamaktadır (Not 15).

Şarta bağlı varlık ve yükümlülükler

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise konsolide finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Netleştirme

Bir finansal varlık ve borcun birbirine mahsup edilerek net tutarın bilançoda gösterilmesi ancak işletmenin; muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda yasal bir hakkının bulunması ve net esasa göre ödemede bulunma ya da varlığı elde etme ve borcu ödeme işlemlerini eş zamanlı olarak gerçekleştirme niyetinde olması durumunda mümkün olabilir. Yasal hak, gelecekteki bir olaya bağlı olmamalı, normal operasyonel akışta ve şirketin ya da karşı tarafın temerrüt, aciz hali ya da iflası durumunda dahi kullanılabilir olmalıdır.

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden oluşan gelir ve giderler işlem tarihinde geçerli olan kurlar ile çevrilmiştir. Yabancı paralarla ifade edilen parasal aktiflerin ve pasiflerin çevriminde bilanço tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen kurlar kullanılmaktadır. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevrilmesinden veya yabancı paralarla ifade edilen tutarların değerlemesinden doğan kur farkı gelir ya da gideri ilgili dönemde konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Bölümlere göre raporlama

Bir faaliyet bölümünün, raporlanabilir bölüm olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10'u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan faaliyet bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir.

Grup, faaliyet bölümlerini yönetim kurulu tarafından incelenen ve stratejik kararların alınmasında etkili olan raporlara dayanarak belirlemiştir. Grup'un faaliyet grupları otomobil ve yedek parça ticareti ile tüketici finansmanı olarak değerlendirilmektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performansını TFRS'ye göre hazırlanan finansman geliri öncesi faaliyet kârına göre değerlendirmektedir.

Nakit akışa yönelik riskten korunma işlemleri

Etkin bir nakit akım korunma işleminde, korunma amaçlı aracın rayiç değerinde olan değişiklikler doğrudan özkaynaklar hesabında tanımlanır. Etkin olmayan kısım dönem kârında kâr veya zarar olarak tanımlanır. Eğer nakit akım korunma işlemi bir varlık veya yükümlülüğün doğmasıyla sonuçlanırsa, geçmişte oluşmuş ve özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş tüm kazanç ve kayıplar ilgili varlık veya yükümlülüğün maliyetine dahil edilir. Aksi takdirde, diğer tüm nakit akım korunma işlemleri için başlangıçta özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, korunan yükümlülüğün ifa edildiği veya beklenen işlemin kâr veya zarar tablosunu etkilediği dönemlerde ilgili kâr/zarar hesapları ile ilişkilendirilir. 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla sona eren yıl içerisinde konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen nakit akış riskinden korunma kazançları 985.104 TL tutarındadır (31 Aralık 2021: 585.153 TL tutarında korunma kaybı).

Korunmanın, korunma muhasebesi uygulanması için gerekli koşulları sağlayamaz hale gelmesi durumunda korunma amaçlı araca ilişkin olarak etkin bir korunma varken özkaynaklar içerisinde finansal tablolara alınan birikmiş kazanç ve kayıplar, tahmini işlem gerçekleşene kadar özkaynaklar içerisinde tutulur. Tahmini işlemin gerçekleşmesinin beklenmemesi durumunda, özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilen birikmiş kazanç veya kayıplar döneminin kâr veya zararı olarak finansal tablolara alınır.

Yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US) ve binek araçların (Egea, Stationwagon, Hatchback) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Yine aynı şekilde Şirket ile FCA Italy SPA arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US için 2009 yılından itibaren 2022 yılı Aralık ayına kadar FCA Italy SPA'a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Ayrıca Şirket ile FCA Italy SPA arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Egea ve Stationwagon/Hatchback için 2021 yılından itibaren 2024 Aralık ayına kadar FCA Italy SPA'a yapılacak satışların hasılatının bir bölümü ile uzun vadeli kredi borçları karşılanacaktır.

Finansal riskten korunma işleminin etkinliği her finansal raporlama döneminde sürekli olarak değerlendirilmektedir ve finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede etkin olması, ilgili finansal riskten korunma ilişkisine ilişkin belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olduğunu göstermektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır (Not 27):

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) Şirket üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) Şirket üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve Şirket'in aynı grubun üyesi olması halinde.
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Şirket'in kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilir. Devlet yardımının bir gider ile ilişkili olması durumunda, bu yardımın karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Devlet yardımının bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak kaydedilir.

Giderlere ilişkin alınan devlet teşvikleri, giderlerin olduğu dönem ile eşleşmesi amacıyla giderlerin olduğu döneme kadar ertelenir ve karşılığı olduğu giderlerin olduğu dönemde gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıklarla ilgili devlet teşvikleri ertelenmiş devlet teşvikleri olarak uzun vadeli yükümlülükler altında muhasebeleştirilir ve ilgili varlıkların ekonomik ömürleri boyunca doğrusal amortisman yöntemi ile gelir tablosuna kaydedilir. Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Grup'un teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır (Not 14).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren hesap dönemine ait faaliyet bölümlerine göre bölüm raporlamaları aşağıdaki gibidir:

2022	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	65.545.353	1.247.529	66.792.882
Brüt kâr	12.008.639	310.415	12.319.054
Faaliyet giderleri (-)	(2.509.268)	(58.757)	(2.568.025)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	5.564.699	2.714	5.567.413
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(6.389.011)	434	(6.388.577)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı	8.675.059	254.806	8.929.865
2021	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	29.684.305	828.704	30.513.009
Brüt kâr	5.619.072	209.391	5.828.463
Faaliyet giderleri (-)	(1.198.664)	(34.793)	(1.233.457)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	2.918.486	(226)	2.918.260
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(3.414.202)	(3.345)	(3.417.547)
Finansman gideri öncesi faaliyet kârı	3.924.692	171.027	4.095.719

31 Aralık 2022 itibarıyla tüketici finansmanı faaliyet bölümüne ait varlıkların ve yükümlülüklerin dağılımı, dönen varlıklar içerisinde 3.509.172 TL, duran varlıklar içerisinde 1.786.403 TL, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde 4.007.853 TL, uzun vadeli yükümlülükler içerisinde 769.677 TL şeklinde takip edilmektedir.

31 Aralık 2022 itibarıyla hasılatın %64'lük kısmı ilişkili taraflara yapılan satışlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2021: %67) (Not 27).

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada finansman gideri öncesi faaliyet kârı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup finansman gelirleri ve giderlerini bölümler bazında dağıtmamaktadır.

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kasa	16	11
Banka		
- Vadeli mevduat	11.693.259	4.122.844
- Vadesiz mevduat	239.356	91.871
- Vadesiz bloke mevduat	86.566	-
Toplam	12.019.197	4.214.726

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)
Avro	3.421.493	0,35-2,75	534.916	0,03-0,25
TL	8.271.766	12,00-29,00	3.587.928	15,50-24,75
	11.693.259		4.122.844	

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 3-38 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2021: 3-38 gün arasında).

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, vadeli ve vadesiz mevduatların toplam 2.802.778 TL'lik kısmı (31 Aralık 2021: 1.939.244 TL) ilişkili kuruluş olan bankada bulunmaktadır (Not 27).

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin konsolide nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Nakit ve nakit benzerleri	12.019.197	4.214.726
Eksi: faiz tahakkukları	(61.123)	(18.774)
Eksi: bloke mevduatlar	(86.566)	-
Toplam	11.871.508	4.195.952

31 Aralık 2022 itibarıyla 86.566 TL bloke mevduat bulunmaktadır. Bu tutarın 86.556 TL Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası zorunlu karşılık tutarından, 10 TL'si İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. garanti fonundan oluşmaktadır (31 Aralık 2021: yoktur).

NOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Gerçeğe uygun değer değişimi kâr/zarara yansıtılan finansal varlık

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un gerçeğe uygun değer değişimi kâr/zarara yansıtılan finansal varlığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2021: 240 TL)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR

a) Kısa vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
TL krediler ^(*)	-	585.000	16,54-33,86	-	150.000	20,48
		585.000			150.000	

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

b) Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
TL krediler ^(*)	-	2.774.216	16,64-34,50	-	1.467.743	10,92-22,94
Avro krediler	58.403	1.164.257	2,00	142.754	2.095.952	Euribor + %0,55
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,4)	-	538.617	20,35-34,50	-	420.815	Euribor + %2,50
Uzun vadeli kira yükümlülüklerinin kısa vadeli kısımları	-	8.726	-	-	3.752	-
		4.485.816			3.988.262	

c) Uzun vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2022			31 Aralık 2021		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
Avro krediler	55.924	1.114.834	2,00	112.044	1.645.065	2,00
TL krediler ^(*)	-	760.550	16,64 - 34,50	-	1.898.956	17,33-26,25
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,4)	-	-	-	-	70.094	20,35
Uzun vadeli kira yükümlülükleri	-	13.555	-	-	6.681	-
		1.888.939			3.620.796	

^(*) 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla toplamda 4.119.766 TL (31 Aralık 2021, 3.516.699 TL) tutarındaki kısa ve uzun vadeli kredilerin tamamı konsolide edilen bağlı ortaklık KFK tarafından, vermiş olduğu tüketici kredilerini finanse etmek amacıyla alınan kredilerden oluşmaktadır.

⁽¹⁾ Şirket, 28 Aralık 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 29 Temmuz 2021 tarihinde 18 ay vadeli %20,35 nominal faiz oranlı 65.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽²⁾ Şirket, 8 Eylül 2021 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 26 Ocak 2022 tarihinde 12 ay vadeli %24,50 nominal faiz oranlı 140.000 TL nominal ödemeli finansman bonosu ihraç etmiştir. Bonolar kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽³⁾ Şirket, 8 Nisan 2022 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 22 Haziran 2022 tarihinde 13 ay vadeli %32,50 nominal faiz oranlı 140.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

⁽⁴⁾ Şirket, 8 Nisan 2022 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 20 Temmuz 2022 tarihinde 13 ay vadeli %34,50 nominal faiz oranlı 110.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

c) Uzun vadeli borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Türk Lirası ve Avro kredilerin tümünde faiz oranı sabittir.

31 Aralık 2022 itibarıyla, kısa ve uzun vadeli finansal borçların 506.263 TL'lik kısmı (31 Aralık 2021: 627.966 TL) ilişkili kuruluş olan bankalardan elde edilmiştir. (Not 27).

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla, Grup'un uzun vadeli kredilerinin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1-2 yıl arası	1.875.384	2.298.478
2-3 yıl arası	-	1.315.637
Toplam	1.875.384	3.614.115

Finansal borçların 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren on iki aylık dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	7.759.058	6.689.785
Nakit akış etkisi	(1.986.823)	(1.124.044)
Gerçekleşmemiş kur farkları etkisi	1.191.558	2.198.885
TFRS 16 kira yükümlülüklerindeki değişimler	(6.698)	(7.101)
Faiz tahakkuku değişim	2.660	1.533
31 Aralık	6.959.775	7.759.058

Grup ile Akbank AG arasında; MCA yatırım harcamaları finansmanında kullanılmak üzere 16 Mart 2020 tarihinde 130.000 bin Avro tutarında %2,00 faiz oranıyla 4 yıl vadeli döviz kredisi kullanılmış olup, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 1.481.208 TL'dir (74.302 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2021: 1.636.433 TL (111.458 bin Avro karşılığı)).

Grup ile TEB arasında; MCA yatırım harcamaları finansmanında kullanılmak üzere 12 Mayıs 2020 tarihinde 70.000 bin Avro tutarında %2,00 faiz oranıyla 4 yıl vadeli döviz kredisi kullanılmış olup, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 797.883 TL'dir (40.025 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2021: 881.612 TL' dir (60.045 bin Avro karşılığı)).

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Alıcılar	4.801.503	1.536.121
Şüpheli alacaklar	15.504	14.504
Eksi: şüpheli alacak karşılığı	(12.913)	(12.508)
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan hakedilmemiş finansman geliri	(341.822)	(56.703)
	4.462.272	1.481.414

Şüpheli ticari alacak karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	12.508	12.478
Dönem içerisindeki değişim, net	405	30
31 Aralık	12.913	12.508

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

a) İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar (Devamı)

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un alacaklarına karşılık olarak atanmış olan 469.000 TL tutarında teminat mektubu, 41.973 TL tutarında ipotek, 3.998.067 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti (bankanın müşterisine işlem hacmine göre tanıdığı ödeme garanti limiti) bulunmaktadır (31 Aralık 2021: 284.112 TL tutarında teminat mektubu, 2.224 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 41.973 TL tutarında ipotek, 1.687.550 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti).

b) İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Ticari borçlar	8.920.141	3.777.652
Eksi: vadeli alımlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansman gideri	(463.552)	(92.737)
	8.456.589	3.684.915

NOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR

a) Diğer alacaklar

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 745 TL tutarındaki (31 Aralık 2021: 1.022 TL) dönen ve duran varlıklar içerisinde yer alan diğer alacaklar, avanslar, verilen depozito ve teminatlardan oluşmaktadır.

b) Diğer borçlar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Diğer ödenecek vergi ve borçlar	47.909	15.659
Diğer	9.122	7.262
Toplam	57.031	22.921

NOT 9 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kısa vadeli tüketici finansman kredileri	3.046.586	2.152.380
Tahsili şüpheli krediler	61.854	69.859
	3.108.440	2.222.239
Özel karşılıklar	(55.626)	(60.483)
Genel karşılıklar	(19.812)	(15.110)
Toplam	3.033.002	2.146.646
Uzun vadeli tüketici finansman kredileri	1.788.352	2.251.792
Genel karşılıklar	(12.768)	(15.909)
Toplam	1.775.584	2.235.883

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla tüketicilere kullandırılan kredilerin faiz oranları sabit olup, TL krediler için aylık %0,01 - %4,12 (31 Aralık 2021: aylık %0,01 - %3,09) arasındadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Uzun vadeli tüketici finansman kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

Yıllar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
1-2 yıl arası	1.388.189	1.334.676
2-3 yıl arası	329.736	756.038
3-4 yıl arası	57.659	145.139
4 yıl üzeri	-	30
Toplam	1.775.584	2.235.883

Kredi karşılıkları hesabının dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	91.502	88.156
Dönem içerisinde ayrılan karşılık	5.937	12.303
Yıl içerisinde tahsil edilen (-)	(9.233)	(8.957)
31 Aralık	88.206	91.502

Grup tarafından kullanılan finansman kredilerine karşılık müşterilerle yapılan sözleşmelerde toplam alacak tutarı kadar araçlar üzerinde rehin hakkı bulunmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 6.183.738 TL tutarında alınan güncel değerleriyle kayıtlara alınan araçlar kadar teminatı bulunmaktadır (31 Aralık 2021: 5.558.899 TL). Ayrıca, Grup gerekli gördüğü durumlarda ek olarak ipotek teminatı da almaktadır. Grup'un 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 8.844 TL (31 Aralık 2021: 11.101 TL) tutarında özel karşılık ayırdığı tüketici finansman kredilerinin tamamı için araç rehini teminat olarak bulunmaktadır.

NOT 10 - STOKLAR

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Hammadde stokları	1.542.548	851.840
Yoldaki mallar	478.128	744.732
Yarı mamul stokları	566.770	382.552
Mamul stokları	491.129	287.951
Yedek parçalar	268.001	147.730
İthal araçlar	62.047	14.438
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(148.613)	(50.156)
Toplam	3.260.010	2.379.087

Stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	50.156	54.832
Dönem içindeki hareketler, net	98.457	(4.676)
31 Aralık	148.613	50.156

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	69.285	69.000
Gerçeğe uygun değer artışı ^(*)	28.810	285
31 Aralık	98.095	69.285

^(*) Söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yöntemi ile 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 98.095 TL (31 Aralık 2021: 69.285 TL) olarak belirlenmiştir. Değerleme sonucu oluşan 28.810 TL tutarındaki (31 Aralık 2021: 285 TL) değer artışı, yatırım faaliyetlerinden gelirler içerisinde muhasebeleştirilmiştir (Not 23). Değerleme raporu, konuyla ilgili SPK lisansına ve gerekli mesleki birikime sahip bağımsız değerleme firması tarafından hazırlanmaktadır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihi itibarıyla Grup'un yatırım amaçlı gayrimenkullerine ilişkin gerçeğe uygun değer hiyerarşisi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

2022	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	98.095	-
Toplam varlıklar	-	98.095	-
2021	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	69.285	-
Toplam varlıklar	-	69.285	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/ yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibarıyla							
Maliyet	536.026	5.935.231	796.562	121.855	15.639	47.224	7.452.537
Birikmiş amortisman (-)	(285.310)	(4.593.581)	(590.268)	(68.933)	(10.581)	-	(5.548.673)
Net defter değeri	250.716	1.341.650	206.294	52.922	5.058	47.224	1.903.864
1 Ocak 2022, net kayıtlı değer							
Girişler	-	2.577	5.419	8.563	11.328	393.915	421.802
Çıkış maliyeti	-	(6.955)	(3.914)	(28.646)	-	-	(39.515)
Çıkış amortismanı	-	6.866	3.443	10.932	-	-	21.241
Transferler	31.375	144.355	87.425	146.796	121	(410.072)	-
Amortisman gideri (-)	(11.715)	(447.991)	(72.943)	(32.655)	(1.445)	-	(566.749)
31 Aralık 2022, net defter değeri	270.376	1.040.502	225.724	157.912	15.062	31.067	1.740.643
31 Aralık 2022 itibarıyla							
Maliyet	567.401	6.075.208	885.492	248.569	27.087	31.067	7.834.824
Birikmiş amortisman (-)	(297.025)	(5.034.706)	(659.768)	(90.657)	(12.025)	-	(6.094.181)
31 Aralık 2022, net defter değeri	270.376	1.040.502	225.724	157.912	15.062	31.067	1.740.643

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/ yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibarıyla							
Maliyet	522.418	5.690.746	744.986	93.911	15.269	54.688	7.122.018
Birikmiş amortisman (-)	(265.622)	(4.210.075)	(532.091)	(67.049)	(9.698)	-	(5.084.535)
Net defter değeri	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483
1 Ocak 2021, net kayıtlı değer	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483
Girişler	-	-	1.074	5.416	59	373.239	379.788
Çıkış maliyeti	(10)	(7.061)	(5.903)	(36.295)	-	-	(49.269)
Çıkış amortismanı	5	6.910	5.186	15.530	-	-	27.631
Transferler	13.618	251.546	56.405	58.823	311	(380.703)	-
Amortisman gideri (-)	(19.693)	(390.416)	(63.363)	(17.414)	(883)	-	(491.769)
31 Aralık 2021, net defter değeri	250.716	1.341.650	206.294	52.922	5.058	47.224	1.903.864
31 Aralık 2021 itibarıyla							
Maliyet	536.026	5.935.231	796.562	121.855	15.639	47.224	7.452.537
Birikmiş amortisman (-)	(285.310)	(4.593.581)	(590.268)	(68.933)	(10.581)	-	(5.548.673)
31 Aralık 2021, net defter değeri	250.716	1.341.650	206.294	52.922	5.058	47.224	1.903.864

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Geliştirme maliyetleri ^(*)	Lisanslar ve Diğer	Toplam
1 Ocak 2022			
Maliyet	5.406.334	182.529	5.588.863
Birikmiş itfa payları	(3.538.073)	(129.934)	(3.668.007)
Net kayıtlı değer	1.868.261	52.595	1.920.856
1 Ocak 2022			
Girişler	513.502	41.400	554.902
İtfa gideri	(947.188)	(15.600)	(962.788)
31 Aralık 2022	1.434.575	78.395	1.512.970
Maliyet	5.919.836	223.929	6.143.765
Birikmiş itfa payları	(4.485.261)	(145.534)	(4.630.795)
31 Aralık 2022	1.434.575	78.395	1.512.970
	Geliştirme maliyetleri ^(*)	Lisanslar ve diğer	Toplam
1 Ocak 2021			
Maliyet	4.666.749	165.988	4.832.737
Birikmiş itfa payları	(2.835.561)	(116.892)	(2.952.453)
Net kayıtlı değer	1.831.188	49.096	1.880.284
1 Ocak 2021			
Girişler	1.831.188	49.096	1.880.284
İtfa gideri	739.585	16.541	756.126
	(702.512)	(13.042)	(715.554)
31 Aralık 2021	1.868.261	52.595	1.920.856
Maliyet	5.406.334	182.529	5.588.863
Birikmiş itfa payları	(3.538.073)	(129.934)	(3.668.007)
31 Aralık 2021	1.868.261	52.595	1.920.856

^(*) Otomobil üretiminin verimliliğinin ve otomobil kalitesinin artırımı ve maliyetlerinin azaltılması kapsamında yapılmış olan geliştirme maliyetlerinden oluşmaktadır. Söz konusu tutar TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların içerisinde muhasebeleşmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Yatırım teşvik belgeleri

Grup'un yatırım harcamaları ile ilgili çeşitli yatırım teşvik belgeleri bulunmaktadır. Bu teşvik belgeleri kapsamında sağlanan imkanlar aşağıdaki gibidir:

- i) İthal edilen makine ve teçhizatlarla ilgili %100 gümrük vergi muafiyeti ve KDV istisnası
- ii) Yerli yatırım harcamalarında, %100 KDV istisnası
- iii) İndirimli Kurumlar Vergisi muafiyeti

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirimli kurumlar vergisinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde indirimli kurumlar vergisi hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan 644.808 TL (31 Aralık 2021: 1.887.183 TL) indirimli kurumlar vergisi için 242.295 TL tutarında (31 Aralık 2021: 866.423 TL) ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Not 25).

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu'nun 35. maddesiyle yapılan değişikliklerle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir.

Grup'un 2022 yılı içerisinde toplam Ar-Ge harcaması tutarı 791.175 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 119.775 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 10.478 TL tutarındaki toplam TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 660.921 TL olmaktadır (31 Aralık 2021 itibarıyla Grup'un toplam Ar-Ge harcaması tutarı 727.622 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 228.226 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 10.812 TL tutarındaki TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 488.584 TL olmaktadır).

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un 1.067 TL (31 Aralık 2021: 4.516 TL) kısa vadeli, 1.067 TL (31 Aralık 2021: 2.135 TL) uzun vadeli, toplam 2.134 TL (31 Aralık 2021: 6.649 TL) tutarındaki devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Mini Cargo ve Yeni Doblo projelerinin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirin ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili Ar-Ge yatırımının itfasi ile orantılı şekilde amortismana tabi tutularak amortisman ve itfa giderlerinden netlenmektedir.

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Garanti gider karşılığı	671.541	371.172
Dava karşılıkları	19.701	18.167
Diğer	116.208	65.236
Toplam	807.450	454.575

Garanti gider karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	371.172	258.478
Yıl içinde ödenen	(202.832)	(132.890)
Yıl içerisindeki artış	503.201	245.584
31 Aralık	671.541	371.172

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Dava karşılıklarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	18.167	14.878
Yıl içinde hareketi, net	1.534	3.289
31 Aralık	19.701	18.167

Grup aleyhine açılan davalar:

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup aleyhine ve bilanço tarihi itibarıyla henüz sonuçlanmamış davaların toplam tutarı 26.987 TL'dir (31 Aralık 2021: 25.165 TL). Bu davalara ilişkin ayrılan karşılık tutarı ise 19.701 TL'dir (31 Aralık 2021: 18.167 TL).

Teminat, rehin, ipotekler ve kefaletler:

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin, ipotek ve kefaletlerin ("TRİK") dökümü orijinal para birimleri ile aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021			
	TL Karşılığı	Avro (bin)	TL	TL karşılığı	Avro (bin)	TL
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	664.999	2.000	625.129	171.433	2.000	142.068
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
iii) C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
Toplam	664.999	2.000	625.129	171.433	2.000	142.068

Diğer

2 Eylül 2019 tarihli ve 2019/D1-04978 numaralı, 21 Şubat 2022 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 2.831.515.000 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 2.600.296.881 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 1.771.268.790 ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.325.068.795 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

4 Mart 2021 tarihli ve 2021/D1-01051 numaralı, 28 Şubat 2023 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 2.816.142.000 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 2.349.458.168 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 1.795.223.100 ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.334.886.715 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

a) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Personele borçlar	114.783	53.414
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	69.575	41.532
Personel gelir vergisi	58.906	56.915
İzin karşılığı	20.923	9.279
Diğer	19.035	11.965
Toplam	283.222	173.105

b) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak emekliye ayrılan, istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmeti için çağrılan veya vefat eden personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2022 itibarıyla 15.371,40 tam TL (31 Aralık 2021: 8.284,51 tam TL) ile sınırlandırılmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize olup, konsolide kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren geçerli olan 19.982,83 tam TL (1 Ocak 2022: 10.848,59 tam TL) olan tavan tutarı göz önüne alınmıştır.

Grup yönetimi geçmiş deneyimlerinden edindiği bilgilere dayanarak kıdem tazminatı almaya hak kazanacak çalışanların hak kazandıkları menfaatleri TMS 19 uyarınca, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranları kullanılarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden konsolide finansal tablolarına yansıtmıştır. Hesaplama kullanılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Net iskonto oranı (%)	0,55	4,45
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	96,83	97,48

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2022	2021
1 Ocak	347.106	249.643
Cari hizmet maliyeti	67.888	18.823
Faiz maliyeti	77.301	32.480
Dönem içinde ödenen	(77.730)	(39.021)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	688.130	85.181
31 Aralık	1.102.695	347.106

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizleri aşağıdaki gibidir:

	Net iskonto oranı		Emeklilik olasılığına ilişkin sirkülasyon oranı	
	%0,5 azalış	%0,5 artış	%0,5 azalış	%0,5 artış
Oran (%)	0,05	1,05	96,33	96,88
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış/ (azalış)	94.634	(85.817)	(27.958)	28.023

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Katma Değer Vergisi ("KDV")	-	198.669
Diğer	32.456	14.921
Toplam	32.456	213.590

b) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Kredi komisyon giderleri ^(*)	16.042	35.078
Verilen sipariş avansları	35.871	17.191
Peşin ödenmiş bayi giderleri	560	-
Peşin ödenmiş sigorta giderleri	16.501	7.087
Diğer	15.527	12.867
Toplam	84.501	72.223

^(*) 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla kredi komisyon giderleri, Grup'un bankalara ödediği kredi sigorta bedellerinden ve bayilerine peşin olarak ödediği kredi komisyonlarından oluşmaktadır.

c) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 28.377 TL tutarındaki (31 Aralık 2021: 22.682 TL) uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin, 25.501 TL tutarındaki (31 Aralık 2021: 16.435 TL) kısmı maddi duran varlık alımları için verilmiş olan avanslardan oluşmaktadır.

d) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 105.673 TL tutarındaki (31 Aralık 2021, 94.784 TL) ertelenmiş gelirlerin, 40.592 TL tutarındaki (31 Aralık 2021, 59.460 TL) kısmı KFK'nın peşin tahsil edilen istihbarat gelirlerinden, KFK'nın 23.087 TL tutarındaki (31 Aralık 2021, 13.601 TL) kısmı tüketici tahsilatlarından, Fermas'ın 41.994 TL tutarındaki (31 Aralık 2021, 21.723 TL) kısmı ise alınan sipariş avanslarından oluşmaktadır.

e) Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 53.416 TL tutarındaki yükümlülük, TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı kapsamında muhasebeleştirilen uzatılmış garanti bedellerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2021: 44.205).

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR

a) Sermaye

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 1.000.000.000 TL'dir (tam TL). Şirket'in 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla tarihi maliyet esasına göre ödenmiş sermaye tutarı 500.000.000 TL (tam TL) olup her biri 0,01 TL (tam TL) tutarında 50 milyar adet hisseden oluşmaktadır. 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

		2022		2021	
	Hisse grubu	Tutar (TL)	Tutar (%)	Tutar (TL)	Tutar (%)
FCA Italy S.p.A.	D	189.280	37,86	189.280	37,86
Koç Holding A.Ş.	A	187.938	37,59	187.938	37,59
Koç Topluluğu şirketleri ve Koç Ailesi	A	1.342	0,27	1.342	0,27
Diğer, halka açık hisseler dahil	E	121.440	24,28	121.440	24,28
Toplam		500.000	100	500.000	100

Esas sözleşme uyarınca Yönetim Kurulu'na seçilecek üyelerin yarısı A grubu ve diğer yarısı da D grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilir. Yönetim Kurulu üyelerinin sayısının tespiti ve üyelerin seçimi bakımından Genel Kurul yetkilidir. A ve D grubu pay sahipleri tarafından gösterilen adaylardan birer tanesinin SPK düzenlemelerinde tanımlanan bağımsız niteliklerine haiz olmaları zorunludur.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR (Devamı)

b) Kâr yedekleri - geçmiş yıl kâr/zararları

Kanuni defterlerdeki birikmiş kârlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net kârın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan kârın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kâr dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak sermaye enflasyon düzeltmesi farkları, nakit kâr dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Şirket tarafından, 18 Şubat 2022 tarihli 8. Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararla 2021 yılına ait kârlardan yasal yükümlülükler düşüldükten sonra toplam 3.200.000 TL tutarında (2021 yılında 2020 yılı kârından 1.500.000 TL) nakit temettü dağıtılmıştır. 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla pay başına dağıtılan temettü tutarı sırasıyla 6,40 kuruş ve 3,00 kuruş'tur.

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

a) Hasılat	2022	2021
Yurtiçi satışlar	34.038.696	14.264.210
Yurtdışı satışlar	29.903.470	14.643.275
Diğer	1.603.188	776.820
Toplam	65.545.354	29.684.305

Satışlardan indirimler tutarı 1.967.652 TL'dir (31 Aralık 2021: 1.179.292 TL).

2022 ve 2021 yılları içerisinde Grup'un yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
Binek araç	30.842.379	13.679.017
Ticari araç	30.246.136	13.625.246
Yedek parça	2.853.651	1.603.222
Diğer	1.603.188	776.820
Toplam	65.545.354	29.684.305

b) Diğer	2022	2021
İkinci el satış gelirleri	765.490	238.497
Ar-ge gelirleri	450.532	180.131
Hurda satışı gelirleri	131.326	185.108
Kalıp satışı gelirleri	127.393	90.620
Ambalaj satışı gelirleri	62.954	38.365
Uzatılmış garanti geliri	17.005	10.353
Diğer	48.488	33.746
Toplam	1.603.188	776.820

Grup'un hasılat kalemleri içerisinde yer alan, uzatılmış garanti gelirleri zamana yayılı bir edim yükümlülüğü olduğundan dolayı ilgili dönemde hasılat olarak kayıtlara alınmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ
31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (Devamı)

c) Satışların maliyeti	2022	2021
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	44.493.630	19.842.600
Satılan ticari malların maliyeti	5.246.090	2.207.860
İtfa payları ve amortisman giderleri	1.438.784	1.140.373
Diğer üretim giderleri	1.766.889	707.723
Direkt işçilik giderleri	991.022	412.608
Mamul değişimi	(190.070)	(114.953)
Yarı mamul değişimi	(209.764)	(131.296)
Diğer satışların maliyeti	133	318
Toplam	53.536.714	24.065.233

d) Üretim ve satış miktarları	Üretim		Satış	
	2022	2021	2022	2021
Üretilen araçlar				
Yeni Doblo	85.021	77.520	84.882	77.626
Egea	76.400	65.641	76.558	65.461
MCV	43.882	34.345	43.935	34.437
Egea Hatchback	47.790	43.359	47.795	43.285
Egea Stationwagon	10.654	7.679	10.645	7.638
Toplam	263.747	228.544	263.815	228.447

	İthalat		Satış	
	2022	2021	2022	2021
İthal araçlar				
Ducato	2.381	1.976	2.383	2.243
Jeep	2.346	1.954	2.346	2.906
Alfa Romeo	892	129	880	172
Maserati	314	100	312	101
Scudo	234	-	232	-
Fiat 500	131	313	166	635
Panda Futura	84	146	84	235
Ferrari	43	36	44	35
Ulysse	2	-	2	-
Transit satış	7	12	7	12
Toplam	6.434	4.666	6.456	6.339

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	2022	2021
Pazarlama giderleri	1.386.214	596.791
Genel yönetim giderleri	813.298	510.139
Araştırma ve geliştirme giderleri	368.513	126.527
Toplam	2.568.025	1.233.457
a) Pazarlama giderleri	2022	2021
Garanti giderleri	503.201	245.584
Nakliye ve sigorta giderleri	367.594	118.602
Personel giderleri	285.606	132.067
Reklam giderleri	77.159	43.661
Seyahat giderleri	11.920	4.072
Amortisman ve itfa payları	5.456	5.472
Diğer	135.278	47.333
Toplam	1.386.214	596.791
b) Genel yönetim giderleri	2022	2021
Personel giderleri	388.621	197.589
Tamir, bakım ve onarım giderleri	70.584	40.999
Amortisman ve itfa payları	56.271	42.021
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	45.972	35.303
Vergi, resim ve harçlar	16.948	11.695
Sigorta giderleri	20.340	12.560
Seyahat giderleri	11.833	4.386
Diğer	202.729	165.586
Toplam	813.298	510.139
c) Araştırma ve geliştirme giderleri	2022	2021
Personel giderleri	250.928	67.846
Dışarıdan sağlanan arge giderleri	27.671	19.022
Amortisman ve itfa payları	18.310	11.253
Enerji giderleri	10.233	2.006
Ulaşım ve seyahat giderleri	10.959	4.571
Diğer	50.412	21.829
Toplam	368.513	126.527

NOT 21 - NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

1 Ocak - 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un personel ve amortisman ve itfa payları giderleri sırasıyla 2.832.142 TL ve 1.518.821 TL'dir (1 Ocak - 31 Aralık 2021: 1.241.339 TL ve 1.199.120 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

a) Esas faaliyetlerinden diğer gelirler	2022	2021
Esas faaliyetlerden kur farkı gelirleri	2.501.139	2.288.024
Esas faaliyetlerden vade farkı gelirleri	2.957.971	551.714
Diğer	108.303	78.522
Toplam	5.567.413	2.918.260
b) Esas faaliyetlerinden diğer giderler	2022	2021
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(3.254.434)	(2.781.256)
Esas faaliyetlerden vade farkı giderleri	(2.824.368)	(524.141)
Diğer	(309.775)	(112.150)
Toplam	(6.388.577)	(3.417.547)

NOT 23 - YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	2022	2021
Maddi duran varlık satış kârı	55.536	38.170
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artış gelirleri (Not 11)	28.810	285
Toplam	84.346	38.455

NOT 24 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

	2022	2021
Kambiyo gelirleri	2.767.717	3.027.206
Faiz gelirleri	776.899	297.041
Türev araçlardan kazançlar	-	6.929
Toplam finansman gelirleri	3.544.616	3.331.176
Kambiyo giderleri	(3.893.654)	(3.834.253)
Faiz giderleri	(99.804)	(112.006)
Diğer	(3.139)	(6.875)
Toplam finansman giderleri	(3.996.597)	(3.953.134)
Finansman giderleri, net	(451.981)	(621.958)

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali kârlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ayrıca, 2022 yılında kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %23 oranında geçici vergi ödenmektedir (31 Aralık 2021: %25).

31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkları, faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de kurumlar vergisi oranı %20'dir. (Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen maddeler uyarınca %20'lik kurumlar vergisi oranı, 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için %23 olarak uygulanmıştır.) Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın otuzuncu günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir.

Şirketler üçer aylık mali kârları üzerinden %23 oranında (2021 yılı vergilendirme dönemleri için %25, 2023 yılı ve sonrası için ise %20) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 17 inci gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türkiye'de mukim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %10 gelir vergisine tabidir.

Türkiye'de mukim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca kârın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup'un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 31 Aralık 2022 ve 31 Aralık 2021 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağılı Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona dönemlere ilişkin konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılan vergi giderinin kırılımı aşağıda sunulmuştur:

	2022	2021
Cari yıl vergi gideri (-)	(761.698)	(113.178)
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	761.658	(117.722)
Toplam	(40)	(230.900)
	2022	2021
Cari yıl kurumlar vergisi	761.698	113.178
Eksi: Peşin ödenen kurumlar vergisi	(324.031)	(62.584)
Dönem kârı vergi yükümlülüğü/peşin ödenen kurumlar vergisi (-)	437.667	50.594

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin kâr veya zarar tablosunda yansıtılan vergi giderinin analizi aşağıda sunulmuştur:

	2022	2021
Vergi öncesi kâr	8.562.229	3.512.216
Etkin vergi üzerinden vergi gideri (%23)(2021:%25)	(1.969.313)	(878.054)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(1.001)	(25.427)
Dönem içinde yapılan Ar-Ge harcamalarından sağlanan indirim	152.012	122.146
Etkin vergi oranı haricinde kullanılan indirimli vergi oranı etkisi	838.387	809.557
Yeniden değerlendirme fonu ilişkin vergi gideri	53.378	13.254
Kullanılan ve kazanılan yatırım indirimleri, net	(624.128)	(304.819)
Sabit kıymetlerin yeniden değerlendirilmesi kaynaklı bilanço farkı	1.089.938	61.530
Diğer	460.687	(29.087)
Toplam	(40)	(230.900)

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve bilanço tarihi itibarıyla yürürlükteki etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
İndirimli kurumlar vergisi ^(*)	644.808	1.887.183	242.295	866.423
Garanti gider karşılığı	671.541	371.172	134.305	77.163
Kıdem tazminatı ve kullanılmamış izin karşılığı	1.134.647	365.494	226.929	74.580
Amortismanlara tabi varlıklar	5.449.693	289.599	1.089.939	61.530
Stoklar	203.711	83.610	40.742	19.230
Müşteri hizmetlerinden doğan yükümlülükler	53.416	44.205	13.354	11.051
Ertelenmiş gelir	55.280	6.379	(2.298)	(488)
Arsa değerlemeleri	(145.370)	(116.560)	(14.537)	(11.656)
Diğer	433.047	207.300	87.816	47.970
Ertelenmiş vergi varlığı, net	8.500.773	3.138.382	1.818.545	1.145.803

^(*) Grup, yaptığı sabit kıymet yatırımları neticesinde yatırım tutarlarının farklı oranları nispetinde farklı indirimli vergi oranları kullanmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlığı bakiyesinin dönem içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2022	2021
1 Ocak	1.145.803	1.099.727
Kâr veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	761.658	(117.722)
Diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen	(88.916)	163.798
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	137.626	17.326
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları	(226.542)	146.472
31 Aralık	1.818.545	1.145.803

NOT 26 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Pay başına kazanç, net kârın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır. 2022 ve 2021 yıllarında ağırlıklı ortalama hisse adedi 50.000.000.000 adet olup, 31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla pay başına kazanç sırasıyla 17,12 Kuruş ve 6,56 Kuruş'tur.

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla bakiyeler:

İlişkili taraflarla ilgili mevduat ve finansal borçlanma bakiyeleri	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (mevduat) ⁽¹⁾	2.802.778	1.939.244
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (finansal borçlanma) ⁽¹⁾	(506.263)	(627.966)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
FCA Italy SPA ⁽²⁾	7.762.735	4.815.594
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	2.715.801	865.653
Diğer ⁽¹⁾	115.791	5.333
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri	(100.847)	(25.648)
Toplam	10.493.480	5.660.932
İlişkili taraflara ticari borçlar	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
FCA Italy SPA ⁽²⁾	10.001.951	4.860.844
Diğer ⁽¹⁾	564.032	225.468
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri	(20.840)	(2.841)
Toplam	10.545.143	5.083.471

İlişkili taraflarla işlemler

Satışlar	2022	2021
FCA Italy SPA ⁽²⁾	29.244.712	14.844.650
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	12.566.412	5.034.470
Diğer ⁽¹⁾	453.900	125.111
Toplam	42.265.024	20.004.231

⁽¹⁾ Müşterek Yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.

⁽²⁾ Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Yurtiçi malzeme ve hizmet alımları	2022	2021
Ram Dış Ticaret A.Ş. ⁽¹⁾	1.921.726	585.866
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	670.351	427.485
Zer Merkezi Hiz. ve Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	506.622	193.609
Plastiform Plastik San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	182.745	80.476
Opet Fuchs Madeni Yağ ve San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	120.768	25.526
Sistemi Comandi Meccanici Otomotiv San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	114.092	62.901
Koç Holding A.Ş. ^{(2) (*)}	79.496	42.929
Opet Petrolculuk A.Ş. ⁽¹⁾	71.083	20.474
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. ⁽¹⁾	61.282	26.289
Setur Servis Turistik A.Ş. ⁽¹⁾	31.483	4.630
Ingage Dijital Pazarlama Hizmetleri ⁽¹⁾	28.618	14.155
Akpa Dayanıklı Tüketim Lpg ve Akaryakıt Ürünleri Paz. A.Ş. ⁽¹⁾	21.958	2.658
Ram Sigorta Aracılık ve İletişim A.Ş. ^{(1) (**)}	17.101	13.778
Tanı Pazarlama ve İletişim A.Ş. ⁽¹⁾	8.300	4.664
Koç Digital Çözümleri A.Ş. ⁽¹⁾	713	2.147
Ford Otomotiv ⁽¹⁾	5	16.350
Diğer ⁽¹⁾	11.707	3.729
Toplam	3.848.050	1.527.666
Yurtdışı ticari mal, malzeme ve hizmet alımları	2022	2021
FCA Italy SPA ⁽²⁾	26.050.677	11.690.462
Diğer ⁽¹⁾	4.413	1.692
Toplam	26.055.090	11.692.154

⁽¹⁾ Müşterek yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.

⁽²⁾ Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.

^(*) Koç Holding A.Ş. bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.

^(**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili taraf olmayan sigorta şirketleri arasında imzalanan poliçeler kapsamında ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

İlişkili kuruluşlardan alınan faiz 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren 12 aylık dönem itibarıyla 480.975 TL'dir (31 Aralık 2021: 310.364 TL).

TOFAŞ'ın üst düzey yöneticileri; Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri, Genel Müdür ve Genel Müdüre doğrudan bağlı Direktörler olarak belirlenmiştir. 31 Aralık 2022 tarihinde sona eren yıllık hesap döneminde Grup'un üst düzey yöneticilere (30 kişi) (31 Aralık 2021: 30 kişi) sağlamış olduğu ücret ve benzeri faydaların toplamı 128.221 TL'dir (31 Aralık 2021: 70.081 TL).

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla, bağlı ortaklık KFK'nın ilişkili kuruluş tarafından kapalı ihraç usulü ile nitelikli yatırımcılara satılan tahvillerinin taşınan değeri 75.100 TL olup, Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları ve uzun vadeli borçlanmalar içerisinde yer almaktadır (31 Aralık 2021: 91.431 TL).

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

Risk yönetimi amaçları ve prensipleri

Grup'un en önemli finansal araçları, hazır değerler ve finansal borçlardır. Bu finansal araçların en önemli amacı Grup operasyonları için finansman kaynağı sağlamaktır. Grup ayrıca doğrudan faaliyetlerinden oluşan ticari borçlar ve ticari alacaklar gibi çeşitli finansal araçlara da sahiptir. Grup'un finansal araçlarından kaynaklanan en önemli riskleri faiz oranı riski, likidite riski, kur riski ve kredi riskidir. Grup yönetimi aşağıda özetlenen risklerin her birini incelemekte ve aşağıda belirtilen politikaları geliştirmektedir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Grup prosedürleri uyarınca kredili çalışmak isteyen tüm müşteriler kredi inceleme aşamalarından geçirilmekte ve gerekli teminatlar alınmaktadır. Ayrıca alacaklar sürekli incelenerek Grup'un şüpheli kredi/alacak riski minimize edilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayırdıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 7).

Bilançoda taşınan değerler Grup'un maksimum kredi riskini yansıtmaktadır.

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi türleri;

31 Aralık 2022	Ticari alacaklar						Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	10.493.480	4.462.272	745	12.019.181	-		4.808.586
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	33.200	4.218.992	-	-	-		4.808.586
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	10.436.721	4.446.365	745	12.019.181	-		4.787.145
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	33.200	4.218.992	-	-	-		-
- Genel kredi karşılıkları	-	-	-	-	-		(32.580)
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-		-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	56.759	13.316	-	-	-		15.213
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-		15.061
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	2.591	-	-	-		6.228
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	15.504	-	-	-		61.854
- Değer düşüklüğü (-)	-	(12.913)	-	-	-		(55.626)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-		-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-		-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-		-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-		8.844
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-		-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2021	Ticari alacaklar					Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	5.660.932	1.481.414	1.022	4.214.715	240	4.382.529
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	33.700	1.422.904	-	-	-	4.382.529
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.652.708	1.468.286	1.022	4.214.715	240	4.350.817
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	33.700	1.422.904	-	-	-	4.350.817
- Genel kredi karşılıkları						(31.019)
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	8.224	11.132	-	-	-	22.336
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	22.336
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	1.996	-	-	-	9.376
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	14.504	-	-	-	69.859
- Değer düşüklüğü (-)	-	(12.508)	-	-	-	(60.483)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	11.101
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

⁽²⁾ Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinden oluşmaktadır.

Ticari alacaklar ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için yaşlandırma analizi

Vadesi geçen ancak karşılık ayrılmamış olan ticari alacakların ve finans sektöründen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2022	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	18.932
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	14.440
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	34.218
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	17.698
Toplam	85.288
31 Aralık 2021	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	18.929
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	5.456
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	13.866
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	3.441
Toplam	41.692

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Teminat ile güvence altına alınmış kısmı

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş toplam alacaklarının 8.307 TL'si Grup'un ilişkili şirketi olan FCA Italy SPA'a aittir (31 Aralık 2021: 4.839 TL). 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Grup'un FCA Italy SPA'a olan ticari borcu 10.001.951 TL'dir (31 Aralık 2021: 4.860.844 TL).

Kur riski

Yabancı para cinsinden gösterilen varlıklar ve yükümlülükler alım satım taahhütleriyle beraber Grup'un kur riskine maruz kalmasına neden olmaktadır. Grup'un politikası gelecekte gerçekleşmesi muhtemel alış ve satışların her döviz türü için karşılaştırmasını yapmaktır.

İmzalanan üretim anlaşmaları gereğince Egea, Doblo ve Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredisinin geri ödemeleri Stellantis Grup, tarafından yapılacak alımlar vasıtası ile garanti altına alınmıştır. Dolayısıyla araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Stellantis Grup tarafından üstlenilmiştir.

31 Aralık 2022	Döviz pozisyonu tablosu TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	7.730.965	7	387.804	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	3.451.208	50	173.077	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	489.946	-	24.577	-
3. Diğer	1.691	-	85	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	11.673.810	57	585.543	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	29.367	-	1.473	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	29.367	-	1.473	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	11.703.177	57	587.016	-
10. Ticari borçlar	(10.072.284)	(1.281)	(504.055)	(2)
11. Finansal yükümlülükler	(1.164.257)	-	(58.403)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(11.236.541)	(1.281)	(562.458)	(2)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(1.114.834)	-	(55.924)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.114.834)	-	(55.924)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(12.351.375)	(1.281)	(618.382)	(2)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(648.198)	(1.224)	(31.366)	(2)
Parasal kalemler net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu				
21. (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(1.167.511)	(1.224)	(57.416)	(2)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23. İhracat	30.485.676	-	1.733.617	8.315
24. İthalat	29.184.801	20.646	1.641.054	31.016

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Stellantis Grup tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para uzun pozisyonu 1.109.404 TL'dir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2021	Döviz pozisyonu tablosu TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	4.821.667	-	328.400	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	554.988	36	37.768	-
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	749.929	-	51.077	-
3. Diğer	5.048	-	344	-
4. Dönen varlıklar (1+2+3)	6.131.632	36	417.589	-
5. Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a. Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b. Parasal olmayan finansal varlıklar	22.036	-	1.501	-
7. Diğer	-	-	-	-
8. Duran varlıklar (5+6+7)	22.036	-	1.501	-
9. Toplam varlıklar (4+8)	6.153.668	36	419.090	-
10. Ticari borçlar	(5.147.858)	(4.901)	(346.256)	(24)
11. Finansal yükümlülükler	(2.095.956)	-	(142.754)	-
12a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13. Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(7.243.814)	(4.901)	(489.010)	(24)
14. Ticari borçlar	-	-	-	-
15. Finansal yükümlülükler	(1.645.067)	-	(112.044)	-
16a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17. Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.645.067)	-	(112.044)	-
18. Toplam yükümlülükler (13+17)	(8.888.881)	(4.901)	(601.054)	(24)
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a. Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b. Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20. Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(2.735.213)	(4.865)	(181.964)	(24)
Parasal kalemler net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu				
21. (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(3.507.178)	(4.865)	(234.542)	(24)
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23. İhracat	14.897.618	-	1.380.167	1.835
24. İthalat	12.620.855	9.260	1.210.476	2.199

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Stellantis Grup tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para uzun pozisyonu 235.338 TL'dir.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi kârının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve diğer yabancı para yükümlülüklerindeki (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları hariç) %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
31 Aralık 2022				
	Kâr/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(2.289)	2.289	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(2.289)	2.289	-	-
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(114.458)	114.422	(227.828)	227.828
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	227.828	(227.828)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	113.370	(113.370)	(227.828)	227.828
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	(4)	4	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(4)	4	-	-
Toplam (3+6+9)	111.077	(111.077)	(227.828)	227.828

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
31 Aralık 2021				
	Kâr/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
<i>ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(6.314)	6.314	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(6.314)	6.314	-	-
<i>Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:</i>				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(344.362)	344.362	(369.726)	369.726
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	369.726	(369.726)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	25.364	(25.364)	(369.726)	369.726
<i>Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:</i>				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	(42)	42	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(42)	42	-	-
Toplam (3+6+9)	19.008	(19.008)	(369.726)	369.726

Faiz riski

Faiz riski, faiz oranlarındaki değişimlerin finansal tabloları etkileme olasılığından kaynaklanmaktadır. Grup, belirli bir dönemde vadesi dolacak veya yeniden fiyatlandırılacak varlık ve yükümlülüklerin zamanlama uyumsuzlukları veya farklılıklarından dolayı faiz riskine maruzdur. Grup, bu riskini risk yönetimi stratejileri uygulayarak varlık ve yükümlülüklerin faiz değişim tarihlerini eşleştirerek yönetmektedir.

31 Aralık 2022 itibarıyla bilançoda faize duyarlı finansal araçlar bulunmamaktadır. (31 Aralık 2021 itibarıyla %0,50 faiz artışının vergi öncesi kâr üzerindeki etkisi negatif 299 TL)

Likidite riski

Likidite riski bir şirketin fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredilerin desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir. Belirli bir vadesi olmayan finansal varlık ve yükümlülükler bir yıldan uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2022

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	6.398.857	7.007.071	844.581	4.061.810	2.100.680	-
Kira yükümlülükleri	22.281	31.266	2.526	15.185	13.555	-
Ticari borçlar	19.001.732	19.189.567	19.189.563	4	-	-
Borçlanma senedi ihraçları	538.617	596.053	259.651	336.402	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	283.222	283.222	283.222	-	-	-
Diğer borçlar	57.031	57.031	57.031	-	-	-
	26.301.740	27.164.210	20.636.574	4.413.401	2.114.235	-

31 Aralık 2021

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	7.257.716	8.168.922	604.033	3.488.611	4.076.278	-
Kira yükümlülükleri	10.433	13.779	1.775	5.326	6.678	-
Ticari borçlar	8.768.386	8.852.410	8.851.960	450	-	-
Borçlanma senedi ihraçları	490.909	551.902	6.713	460.402	84.787	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	173.105	173.105	173.105	-	-	-
Diğer borçlar	22.921	22.921	22.921	-	-	-
	16.711.916	17.783.039	9.660.507	3.954.789	4.167.743	-

Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev finansal yükümlülük (net)	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-
Türev nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Türev nakit çıkışları	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-
	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır. Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için, hissedarlara yapılan kâr payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 31 Aralık 2022 itibarıyla herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

31 Aralık 2022 ve 2021 tarihleri itibarıyla konsolide net borç/özkaynak oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2022	31 Aralık 2021
Toplam finansal borç	6.959.755	7.759.058
Nakit ve nakit benzerleri (-)	(12.019.197)	(4.214.726)
Net finansal borç	(5.059.442)	3.544.332
Özkaynaklar	11.313.638	5.743.391
Net finansal borç/özkaynak oranı	(%45)	%62

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Grup, finansal araçların tahmini rayiç değerlerini hali hazırda mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Fakat piyasa bilgilerini değerlendirip rayiç değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirir. Sonuç olarak burada sunulan tahminler, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği miktarların göstergesi olmayabilir. Rayiç değerleri tahmin edilebilir finansal enstrümanların, değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Finansal varlıklar yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Finansal aktiflerin, (tüketici finansman kredileri hariç) kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Söz konusu rayiç değerler tüketici finansman kredilerinin ilerdeki nakit akımlarının cari faiz oranı olan yıllık %30,11 (31 Aralık 2021: %19,4) ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

	31 Aralık 2022		31 Aralık 2021	
	Taşınan değer	Rayiç değer	Taşınan değer	Rayiç değer
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	4.808.586	3.806.907	4.382.529	3.635.541

Finansal yükümlülükler yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmektedir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Bu bağlamda, yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile araçların (Egea, Doblo, Yeni Doblo ve Mini Cargo (MCV)) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır.

TOFAŞ TÜRK OTOMOBİL FABRİKASI ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2022 TARİHİNDE SONA EREN HESAP DÖNEMİNE AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri

Aşağıda yer alan tablo gerçeğe uygun değer ile ölçülen ve değerlendirme yöntemiyle belirlenen finansal araçların analizini içermektedir. Gerçeğe uygun değer hesaplamaları aşağıda açıklanan aşamalar baz alınarak yapılmıştır:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kotasyon fiyatı (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kotasyon fiyatından başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa verisi baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

31 Aralık 2022

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev araçlardan doğan finansal yükümlülükler	-	-	-
Toplam yükümlülükler	-	-	-

31 Aralık 2021

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Türev araçlardan doğan finansal yükümlülükler	-	2.124	-
Toplam yükümlülükler	-	2.124	-

31 Aralık 2022 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, ikinci seviye ile birinci seviye arasında ve üçüncü seviyeye ya da üçüncü seviyeden herhangi bir transfer yapmamıştır.

NOT 30 - BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

Şirket'in, KGK'nın 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlama esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	1 Ocak- 31 Aralık 2022	1 Ocak- 31 Aralık 2021
Yasal ve ihtiyari bağımsız denetim hizmetleri	1.062	390
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	30	20
Toplam	1.092	410

NOT 31 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.